

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om flyttning av fordon och om ändring av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om flyttning av fordon och att vägtrafiklagen, fordonslagen och lagen om förvaltningsdomstolarna ändras. Samtidigt upphävs den gällande lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon.

De mest betydande ändringarna jämfört med den gällande lagen är att flyttnings- och förvaringstiderna förkortas och att uppgifterna och befogenheterna för de myndigheter som utför flyttningarna klargörs. Avsikten är att väghållarna och gatuhållarna ska få vidare befogenheter att flytta fordon som äventyrar trafiksäkerheten eller är till skada för trafikledshållningen. Polisens uppgifter begränsas sig i fortsättningen främst till att upprätthålla ordning och säkerhet och undersöka olyckor.

Tiden för utförande av flyttningar förkortas och avlägsnandet av skrotfordon effektiviseras. Fordonsägarens och fordonsinnehavarens rättsskydd tillgodoses genom uppmaningar att flytta fordonet och meddelanden om att fordonet kommer att flyttas. Det blir möjligt att söka ändring i beslutet om flyttning och ersättning. Förvaringstiden för fordon förkortas från tre månader till 30 dagar. Dessutom görs det preciseringar i bestämmelserna om vissa parkeringsförbud i vägtrafiklagen och behövliga ändringar i hänvisningarna i fordonslagen och lagen om förvaltningsdomstolarna.

Lagarna avses träda i kraft ungefär sex månader efter det att de har antagits och stadfästs.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
Flyttning av fordon och beslut om flyttningen	3
Flyttning av skrotfordon och beslut om flyttningen	4
Producentansvaret enligt avfallslagen och genomförande av det	4
Upplagsflyttning och meddelande om flyttning av fordon	5
Flyttningskostnader och uttagande av ersättning för dem	5
Avfallslagen och markanvändnings- och bygglagen	6
Riksdagens biträdande justitieombudsmans ställningstaganden	6
2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	8
Sverige	8
Norge	9
Danmark	9
Förenade kungariket	10
2.3 Bedömning av nuläget	11
Problem med nuläget	11
Äganderättsfrågor	13
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
3.1 Mål och medel	13
3.2 De viktigaste förslagen	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4.1 Ekonomiska konsekvenser	14
4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal	14
4.3 Miljökonsekvenser	14
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
DETALJMOTIVERING	16
1 LAGFÖRSLAG	16
1.1 Lag om flyttning av fordon	16
1.2 Lag om ändring av 28 § i vägtrafiklagen	25
1.3 Lag om ändring av 64 § i fordonslagen	25
1.4 Lag om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna	26
2 IKRAFTTRÄDANDE	26
3 LAGSTIFTNINGSORDNING	26
LAGFÖRSLAG	28
om flyttning av fordon	28
om ändring av 28 § i vägtrafiklagen	32
om ändring av 64 § i fordonslagen	33
om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna	34
BILAGA	35
PARALLELLTEXT	35
om ändring av 64 § i fordonslagen	35
om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna	36

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I princip är ett fordonets förare, innehavare eller ägare enligt lagen skyldig att ta hand om sitt fordon också då fordonet varit inblandat i en trafikolycka, är felaktigt parkerat eller ska tas ur bruk. I sådana fall där dessa skyldigheter försummas behövs bestämmelser om myndigheternas rätt och skyldighet att flytta fordon. Detta är framför allt nödvändigt i situationer som kräver snabba åtgärder och situationer där fordonet annars belastar miljön i onödan.

Polisen, kommunen och Vägförvaltningen är behöriga myndigheter i ärenden som gäller flyttning av felaktigt parkerade fordon och övergivna skrotfordon. Ett skrotfordons sista innehavare är skyldig att lämna fordonet till avfallshantering. Om detta inte sker ska kommunen avlägsna skrotfordonet ur miljön. Gränsen mellan de olika myndigheternas behörigheter och skyldigheter att vidta åtgärder är dock inte helt klar i praktiken. Det kan ta upp till flera månader innan fordon i dåligt skick eller skrotfordon som lämnats kvar längs trafikleder blir bortforslade. Skrotfordon lämnas inte alltid till någon officiell avfallshantering.

Avsikten med den föreslagna lagen om flyttning av fordon, nedan flyttningslagen, är att skapa klarhet i de olika myndigheternas uppgifter och befogenheter vid flyttning av fordon. Man har för avsikt att öka trafikledshållarnas möjligheter att ingripa när det gäller att flytta fordon som äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för väg- eller gatuhållningen. Polisens roll begränsas i framtiden främst till att upprätthålla ordning och säkerhet och undersöka olyckor. Tiden inom vilken ett fordon ska flyttas ska förkortas. Fordonsägarens eller fordonsinnehavarens rättsskydd tillgodoses genom uppmaningar att flytta fordonet och meddelande om flyttning. Kommunen ska ha tillgång till ett

fordonsupplag. Förvaringstiden för fordon förkortas.

Genom en ändring av vägtrafiklagen strävar man efter att garantera att endast trafikdugliga fordon som verkligen ska användas i trafiken parkeras längs gatorna.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Flyttning av fordon och beslut om flyttningen

Bestämmelser om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon finns i lagen av den 28 februari 1975 om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (151/1975), nedan skrotfordonslagen, och förordningen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (264/1975), nedan skrotfordonsförordningen, som utfärdats med stöd av lagen. Bestämmelser om skrotfordon finns även i avfallslagen (1072/1993) och i statsrådets förordning om skrotfordon (581/2004), som utfärdats med stöd av avfallslagen och miljöskyddslagen (86/2006). På skrotfordon som finns i samband med en byggnad kan också markanvändnings- och bygglagen (132/1999) tillämpas.

Enligt skrotfordonslagen kan ett fordon flyttas om det har felparkerats eller placerats så att det kan medföra fara eller att trafiken hindras i onödan. I sådana fall fattas beslut om flyttningen och utförs flyttningen beroende på situationen antingen av chefen för polisdistriktet eller av en person som utnämnts till parkeringsövervakare i hans eller hennes ställe eller en kommunal parkeringsövervakare eller, i enlighet med deras anvisningar, en annan polisman eller ett övervakningsbiträde.

Ett fordon kan också flyttas om det har placerats så att det medför uppenbar olägenhet för väghållningen eller för underhållet och

renhållningen av en gata eller en byggnadsplaneväg. I dessa fall fattas beslutet om flyttningen samt genomförs flyttningen på en landsväg av staten som väghållare, på en gata av kommunen och på en enskild väg av chefen för polisdistriktet. Efter att markanvändnings- och bygglagen trädde i kraft finns det inte längre byggnadsplanevägar, utan kommunen upprätthåller gator på detaljplaneområden.

Ett fordon som flyttas ska placeras så att det lätt kan återfinnas (*närflyttning*). En närflyttning ska utföras så att fordonet placeras antingen så att det är inom synhåll från den ursprungliga placeringsplatsen eller, om detta inte är möjligt, inom synhåll från en gatu- eller vägkorsning som ligger i omedelbar närhet av den ursprungliga placeringsplatsen. Fordonet får inte flyttas till en plats där det finns en uppenbar risk för att det skadas eller används olovligt. Om fordonet inte kan flyttas på det nämnda sättet eller om det kan anses vara övergivet, ska det flyttas till ett upplagsområde som reserverats för ändamålet (*upplagsflyttning*).

Flyttning av skrotfordon och beslut om flyttningen

Genom bestämmelserna om flyttning av övergivna fordon kompletteras bestämmelserna i avfallslagen om producentens ansvar att ordna avfallshanteringen av fordon som tagits ur bruk och fordonets sista ägares skyldighet att föra fordonet till en adekvat mottagningsplats. Med stöd av skrotfordonslagen kan en myndighet flytta ett övergivet fordon som innehavaren eller ägaren inte har fört till en adekvat mottagningsplats i enlighet med avfallslagen. Det i avfallslagen avsedda insamlingssystem för fordon som tagits ur bruk, vilket baserar sig på producentansvaret, är dock primärt jämfört med bestämmelserna i skrotfordonslagen. I skrotfordonslagen föreskrivs delvis parallellt med avfallslagen om flyttning och avfallshantering i fråga om skrotfordon. Enligt skrotfordonslagen är ett skrotfordon ett fordon som är värdelöst eller av ringa värde och som bör anses övergivet. I regeringens proposition om skrotfordonslagen (RP 56/1974 rd s.2) avses med övergivet fordon i första hand att man

inte kan finna fordonets ägare. Kommunen är skyldig att se till att skrotfordon flyttas bort ur miljön. Kommunfullmäktige eller en kommunal nämnd som tillsatts av kommunfullmäktige eller en tjänsteinnehavare kan besluta om flyttning av ett fordon och lämna fordonet till systemet med producentansvar gällande skrotfordon om fordonet, med beaktande av dess skick och den tid fordonet varit placerat på samma plats eller andra liknande faktorer, kan anses vara övergivet. Vem som fattar beslut om flyttning av ett övergivet fordon bestäms internt inom kommunen i en instruktion. I beslutet om flyttningen ska det konstateras om det är fråga om ett skrotfordon. I enlighet med skrotfordonsförordningen kan man vid behov anlita en sakkunnig för att bedöma fordonets skick.

Enligt skrotfordonslagen är det straffbart att överge ett fordon. Ägaren till ett skrotfordon som flyttats är skyldig att ersätta kommunen för kostnaderna för flyttningen, förvaringen, nedskrotningen och andra åtgärder som vidtagits med stöd av lagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Då kommunen omhändertar ett skrotfordon övergår det i kommunens ägo.

I praktiken har kommunerna även flyttat sådana övergivna fordon som inte är skrotfordon till upplag. Bestämmelserna i den gällande lagen är oklara till denna del, något som man försöker rätta till i samband med lagreformen.

Producentansvaret enligt avfallslagen och genomförande av det

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, nedan skrotfordonsdirektivet, gavs den 18 september 2000. Direktivet innehåller allmänna bestämmelser om återvinning och annan avfallshantering av skrotfordon. I Finland genomfördes direktivet nationellt genom en lag om ändring av avfallslagen (452/2004) den 4 juni 2004 och statsrådets förordning om skrotfordon (581/2004) som gavs med stöd av lagen. I samband med detta ändrades 4 § i skrotfordonslagen så att kommunen inte längre ansvarar för förbehandlingen, återvinningen och hanteringen av de skrotfordon den flyttat. På förbehandling, återvinning el-

ler hantering samt annan avfallsbehandling av skrotfordon som flyttas tillämpas i stället avfallslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Kommunen är sålunda i samma ställning som den sista ägaren till ett fordon som tagits ur bruk.

Genom den ovan nämnda ändringen av avfallslagen togs producentansvaret i bruk inom avfallshanteringen när det gäller nedskrotning av skrotfordon. Den som tillverkat och yrkesmässigt importerat ett fordon, dvs. producenten, ansvarar för ordnandet av insamling, förbehandling, återvinning och annan avfallshantering av skrotfordonet samt svarar för de kostnader som detta medför. Enligt 18 b § 4 punkten i avfallslagen omfattas personbilar, paketbilar och andra liknande fordon av producentansvar. Skrotfordonets ägare har rätt att kostnadsfritt göra sig av med skrotfordonet. Å andra sidan ska skrotfordonets sista innehavare enligt 18 l § i avfallslagen lämna in skrotfordonet till en insamlare eller förbehandlare som hör till ett system som omfattas av producentansvaret. En godkänd insamlare ska ge skrotfordonets sista innehavare ett skrotningsintyg. Skrotningsintyget är en förutsättning för att skrotfordonet ska kunna avregistreras i fordonstrafikregistret.

Med tanke på fordonets ägare är det av betydelse hur enkelt det är att lämna ett fordon som tagits ur bruk till en mottagningsplats och vilka kostnader eller vilken nytta det medför. Långt avstånd till mottagningsplatsen eller höga kostnader minskar ägarens villighet att föra skrotfordonet till mottagningsplatsen, och risken för att fordonet blir kvar på den egna gården eller någonstans i omgivningen ökar. I dagens läge köps fordonen emellertid ofta av personer utanför det mottagningssystem som ordnas av producenten, varför det är enkelt att göra sig av med ett skrotfordon. Detta förfarande baserar sig dock inte på avfallslagen.

Genom en ändring av fordonslagen, som trädde i kraft i november 2007, försökte man att lösa problemet genom att bestämma att en slutlig avregistrering ur fordonstrafikregistret endast kan göras mot ett skrotningsintyg.

Upplagsflyttning och meddelande om flyttning av fordon

Kommunen är skyldig att reservera och upprätthålla ett upplagsområde för fordon som flyttas. Området ska vara inhägnat och låst på ett sätt som godkänts av polisen. Upplagsområdet kan vara gemensamt för två eller flera kommuner.

Ett fordon som flyttas får inte tillfogas mera skada än vad som är nödvändigt för att flyttningen ska kunna utföras på ett ändamålsenligt sätt. Flyttningen av ett fordon ska, då det är möjligt, utan dröjsmål meddelas fordonets ägare eller innehavare. En närflyttning behöver endast meddelas om fordonet flyttats utom synhåll från den ursprungliga placeringsplatsen. Enligt skrotfordonsförordningen kan en myndighet som är berättigad att flytta fordon utan flyttningsbeslut uppmana ägaren eller innehavaren att flytta ett fordon genom att fästa ett meddelande på fordonet eller på något annat sätt i sådana fall där det inte är nödvändigt att fordonet flyttas omedelbart.

Om ett fordon som flyttats till ett upplagsområde inte hämtas inom tre månader efter det att ägaren fått meddelande om flyttningsbeslutet eller om inte fordonets ägare anmäler sig inom samma tid efter kungörelse eller ägaren annars kan anses ha avstått från sin rätt till fordonet, övergår äganderätten till kommunen. Kommunen får äganderätten till ett skrotfordon då den omhändertar fordonet.

Flyttningskostnader och uttagande av ersättning för dem

Ägaren till ett fordon som flyttats är skyldig att ersätta staten eller kommunen för kostnaderna för flyttningen, förvaringen, nedskrotningen och andra åtgärder som vidtagits med stöd av skrotfordonslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den (*flyttningskostnader*). Som flyttningskostnader anses också administrativa kostnader, vars maximibelopp fastställs av inrikesministeriet. Ägaren har rätt att få tillbaka det belopp han eller hon betalat för flyttningen av den förare vars misstag eller försummelse lett till att fordonet flyttats. Om ägaren visar på sannolika skäl för att fordonet har använts

olovligt av föraren eller påvisar att han eller hon av andra orsaker inte är skyldig att svara för flyttningskostnaderna, tas ersättning ut direkt av föraren.

Kommunen är inte skyldig att överlåta ett fordon som förvaras på ett upplagsområde förrän flyttningskostnaderna är betalda. Den som fattar flyttningsbeslutet ska fastställa beloppet av flyttningskostnaderna genom ett beslut (*ersättningsbeslut*). Beloppet av kostnaderna för en upplagsflyttning fastställs dock alltid av kommunen. Den som fattar ersättningsbeslutet ska ge den ersättningsskyldiga ägaren eller föraren en skriftlig uppmaning att betala ersättningen inom två veckor efter delfåendet med upplysningen om att ersättningen annars drivs in i utskökningsväg. Om kommunen med stöd av bestämmelserna har fått äganderätt till fordonet, ska fordonets värde beaktas som avdrag då flyttningskostnadsbeloppet fastställs. Ersättningsbeslutet verkställs utan dom eller utslag i den ordning som föreskrivs i fråga om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg. Ändring i beslut om ersättning av flyttningskostnaderna får sökas genom besvär hos den regionala förvaltningsdomstol inom vars område flyttningen av fordonet inleddes. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Besvär kan endast sökas i beslut om ersättning av flyttningskostnaderna.

Avfallslagen och markanvändnings- och bygglagen

Bestämmelserna om skyldighet att snygga upp ett nedskräpat område och förfarandet med förordnande i 4 kap. i avfallslagen kan också tillämpas på fordon som lämnats i miljön. I 4 kap. 19 § i avfallslagen bestäms om nedskräpningsförbud. Skräp, smuts eller en maskin, en anordning, ett fordon, ett fartyg eller något annat kasserat föremål får inte lämnas i miljön så att det kan förorsaka hälsan någon fara eller skada, osnygghet, förföljning av landskapet, minskad trivsel eller någon annan liknande risk eller olägenhet. I 10 kap. 60 § i avfallslagen bestäms om avfallsförseelse. Om ett skrotfordons sista innehavare försummar skyldigheten att lämna in skrotfordonet till en insamlare eller förbehandlare inom systemet med producentan-

svar, kan innehavaren dömas till böter för avfallsförseelse. Motsvarande straff föreskrivs för brott mot nedskräpningsförbudet.

I 22 kap. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) finns bestämmelser om vård av den byggda miljön. En byggnad och dess omgivning ska hållas i sådant skick att den hela tiden uppfyller de sanitära kraven och kraven på säkerhet och användbarhet och inte medför miljöolägenheter eller förfular omgivningen. Enligt 169 § i markanvändnings- och bygglagen ska lagring utomhus ordnas så att den inte fördärvar landskap som syns från en väg eller en annan allmän led eller något annat område eller stör den omgivande bosättningen. På ett detaljplaneområde får ett område inte användas för lagring som förorsakar störningar eller förfular omgivningen eller för långvarig eller omfattande utomhusförvaring av varor, om inte något annat följer av detaljplanen.

Riksdagens biträdande justitieombudsmans ställningstaganden

Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterar i sitt beslut av den 13 februari 2006 med anledning av ett klagomål (Dnr 1904/04/04) att det förbud att söka ändring som avses i 13 § 2 mom. i skrotfordonslagen är problematiskt med tanke på 21 § 1 mom. i grundlagen. Enligt bestämmelsen i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättsskipningsorgan. Justitieombudsmannen konstaterar att förarbetena till lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon är relativt marginellt motiverade när det gäller förbudet att söka ändring. Enligt regeringens proposition (RP 56/1974 rd) skulle andra förvaltningsbeslut än sådana som berör ersättning för flyttningskostnader, dvs. sådana beslut som avses i 12 § i skrotfordonslagen, inte få överklagas, men extraordinärt ändringssökande skulle vara tillåtet även i dess fall. Lag- och ekonomiutskottet förhöll sig i viss mån skeptiskt till förbudet i sitt utlåtande

(1/1974) om regeringens proposition. I utlåtandet framförde utskottet i fråga om 7 § (meddelande om flyttning av fordon) och 13 § (förbud att söka ändring) att det borde övervägas om flyttning av fordon alltid borde meddelas skriftligen – också vid närflyttning – och om man borde ha rätt att söka ändring i ett beslut där ett fordon konstateras vara ett skrotfordon för att ägarens rättsskydd ska kunna garanteras. Enligt utskottets åsikt skulle det i allmänhet inte vara oklart om ett fordon ska konstateras vara ett skrotfordon, men i vissa gränsfall skulle det kunna vara befogat med rätt att söka ändring. Det är också skäl att påpeka att lagen också gäller andra fordon än skrotfordon. Det skriftliga meddelandet och besvärsrätten påverkar inte i sig på något avgörande sätt ett smidigt genomförande av flyttningsförfarandet. Lagförslaget ändrades emellertid inte på grund av detta. Dessutom konstaterade biträdande justitieombudsmannen i sitt beslut att skrotfordonslagens tillämpningsområde inte framgår entydigt av ordalydelsen i lagen eller av regeringens proposition om lagen. Inte heller i rättspraxis finns ett lagakraftvunnet ställningstagande i frågan. På grund av lagens inexakthet kan inte en helt säker tolkning göras av lagens tillämpningsområde. Det var fråga om huruvida ett fordon kan flyttas från en privat parkeringshall med stöd av 2 § i skrotfordonslagen. Biträdande justitieombudsmannen konstaterar i sitt beslut att synpunkterna på inexaktheten i tillämpningsområdet för lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon och problematiken med besvärsförbudet enligt 13 § 2 mom. i lagen överlämnas till statsrådets kännedom och för eventuella åtgärder.

Besvärsförbudet i 13 § i skrotfordonslagen har i rättspraxis tolkats ordagrant på så sätt att besvär hos förvaltningsdomstolen endast kan anföras i fråga om förvaltningsbeslut om ersättning av flyttningskostnaderna. I högsta förvaltningsdomstolens beslut nr 445 (Dnr 2518/2/02) av den 28 februari 2003 ansåg högsta förvaltningsdomstolen att behandlingsordningen för kravet på avlägsnande av skrotfordon innebär en skyldighet som har sin grund i ett offentligt rättsförhållande, varför parternas besvärsskrift till andra delar ska undersökas som ett sådant förvalt-

ningstvistemål som avses i 69 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen. Enligt 69 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen ska tvister i vilka ett myndighetsavgörande söks på annat sätt än i fullföljdsväg och som gäller offentlig-rättslig betalningsskyldighet eller någon annan skyldighet eller rättighet som har sin grund i ett offentligt rättsförhållande samt tvister som gäller förvaltningsavtal och i vilka ett myndighetsavgörande söks på annat sätt än i fullföljdsväg (förvaltningstvistemål) behandlas av förvaltningsdomstolarna. I förvaltningstvistemål är det inte fråga om ändringssökande i ett beslut, utan om en annan tvist som har sin grund i ett offentligt rättsligt rättsförhållande.

Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterade i sin skrift (dnr 2293/2/02) till statsrådet av den 23 maj 2003 att man i samband med den klagan (dnr 2388/4/99) som behandlats av riksdagens justitieombudsman har tagit upp frågan om det är skäl att vidta åtgärder för att förtydliga bestämmelserna i lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon samt skrotfordonsförordningen eller om man på något annat sätt borde styra och förenhetliga det myndighetsförfarande som baserar sig på dem. I samband med denna klagan togs det dessutom upp frågan om till vilket ministeriums ansvarsområde det allmänna ansvaret för bestämmelserna i skrotfordonslagen för närvarande hör.

Riksdagens biträdande justitieombudsman framförde den 30 januari 1991 (dnr 189/2/91) att inrikesministeriet skulle överväga om allmänna anvisningar borde utfärdas för att förenhetliga vissa tillvägagångssätt i fråga om skrotfordon eller om man på något annat sätt borde vidta åtgärder för att göra bestämmelserna klarare. I begärandet om utlåtande fäste biträdande justitieombudsmannen uppmärksamhet framför allt på tolkningsmöjligheterna i 4 § och 7 § 2 mom. i skrotfordonslagen. Det handlade om huruvida flyttningen av ett skrotfordon ska meddelas till fordonets ägare eller om skrotfordon direkt kan föras till nedskrotning. Biträdande justitieombudsmannen ansåg i sitt begärande om utlåtande att det inte har någon betydelse om flyttningen av ett fordon meddelas eller flyttningsbeslutet kungörs om man anser att flytt-

ningsbeslutet och nedskrotningen genast kan verkställas. Inrikesministeriet ansåg i sitt svar att behovet att ändra lagstiftningen tas till beredning i samband med att skrotfordonslagen även av andra skäl måste ändras.

2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Sverige

I Sverige gäller lagen om flyttning av fordon i vissa fall (1982:129). Lagen har ändrats genom två lagar som trädde i kraft den 1 januari 2004 och 1 oktober 2006 (2003:637 och 2006:561). Lagens tillämpningsområde omfattar varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band, medar eller liknande och som inrättats huvudsakligen för färd på marken på annat sätt än på skenor. Lagen tillämpas också på cyklar och andra oregistrerade fordon, t.ex. mopeder. Lagens tillämpningsområde motsvarar tillämpningsområdet för den gällande skrotfordonslagen i Finland.

I förordningen om flyttning av fordon i vissa fall (1982:198) bestäms om statliga och kommunala myndigheters rätt att flytta fordon av olika skäl om det är nödvändigt för trafiksäkerheten och ordningen eller av naturvårdsskäl. Behöriga myndigheter är polismyndigheten, kommunala myndigheter inom det område som parkeringsövervakningen ska omfatta och Vägverkets region på allmänna vägar.

Fordonet flyttas antingen genom en närflyttning så att det lätt kan återfinnas eller till en särskild uppställningsplats. Tillvägagångssätten är olika beroende på om fordonet som flyttas är registrerat eller oregistrerat. När ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. Detsamma gäller om ett flyttningsbeslut har meddelats avseende ett fordon som inte är registrerat och det genom märkning eller på annat sätt omedelbart framgår vem som är fordonets ägare. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år ska även den som har upplåtit nyttjanderätten (*uthyraren*) underrättas.

Markägaren och den som på grund av avtal har rätt att upplåta ett område för parkering eller att förbjuda parkering inom området kan begära att ett fordon flyttas om fordonet har parkerats i strid mot ett parkeringsförbud eller parkeringsvillkor. Ett registrerat fordon får också flyttas om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att markägaren underrättat fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonets ägare inte anträffas får fordonet flyttas om det varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen. I fall då ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats, ska underrättelsen innehålla upplysning om vad som blir följden om fordonet inte avhämtas inom angiven tid. Ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och i annat fall staten. Ägandet överförs en månad efter att ägaren har underrättats och fordonet inte har hämtats eller efter tre månader om underrättelsen har skett genom kungörelse eller då ägaren får anses ha uppgett sin rätt till fordonet.

Lagen innehåller också bestämmelser om skrotfordon (*fordonsvrak*). Skrotfordon ska i stället för att flyttas skrotas eller undanskaffas på annat sätt, så snart det lämpligen kan ske. Skrotfordon tillfaller omedelbart kommunen eller staten.

Fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats behöver inte lämnas ut förrän de faktiska eller uppskattade kostnaderna för flyttningen, förvaringen, skrotningen, värderingen och kungörelsen betalats. Föremål som finns på eller i ett fordon anses höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett skrotfordon inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen om hittegods.

Beslut enligt lagen om flyttning av fordon i vissa fall eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får inte överklagas.

I början av juni 2007 trädde nya bestämmelser om skrotning av fordon, som baserar sig på producentansvaret, i kraft i Sverige (Lag om bilskrotningsfonden 2007:162). De tillgångar som då fanns i bilskrotningsfonden, cirka 120 miljoner kronor, används till betalning av skrotningsersättning och skrotningsbidrag så länge de räcker. Vägverket kan betala 4 000 kronor ur fonden i skrotningsersättning till ägaren till ett fordon som är av en årsmodell äldre än 1989 om ägaren lämnar fordonet för skrotning. Avsikten är att få ur trafik nedsmutsande katalysatorfria personbilar samt bussar och lastbilar med en total vikt på under 3 500. Länsstyrelsen kan bevilja bidrag ur fonden till kommuner för deras verksamhet att samla in skrotfordon i enlighet med lagen om flyttning av fordon i vissa fall på platser där skrotfordon övergivits.

I Sverige gäller också ett system med producentansvar som baserar sig på EU:s skrotfordonsdirektiv, och lagen om flyttning av fordon i vissa fall är på motsvarande sätt som i Finland en lag som kompletterar producentansvarssystemet.

Norge

Norges vägtrafiklag (Vegtrafikklov; 18.6.1965; nr 4) innehåller bestämmelser om flyttning och förvaring av fordon. Bestämmelserna har ändrats flera gånger. Polisen eller, med stöd av en föreskrift av kungen, kommunen har behörighet att flytta fordon. Polisen kan kräva att ett fordon flyttas eller vid behov själv flytta det eller ta det i förvaring om det är felparkerat, placerat så att det hindrar trafik, snöröjning eller vägarbete eller placerat på ett privat område eller en offentlig sammanslutnings område så att det medför olägenhet eller skada för ägaren eller i strid med ägarens förbud. Om fordonet finns på ett område som inte är öppet för allmän trafik är en flyttning möjlig endast på ägarens eller innehavarens begäran.

Ett fordon som tagits i förvar kan säljas om ägaren inte har hämtat det inom tre månader efter att han eller hon genom ett rekommenderat

brev meddelats om flyttningen och om att fordonet säljs om ägaren inte hämtar det. Om ägaren eller ägarens adress inte är kända, kan meddelandet publiceras i en tidning eller på annat sätt. Är det enligt polisens bedömning fråga om ett skrotfordon, kan polisen överlåta fordonet på ett ändamålsenligt sätt utan förvaringstid och vid behov utan att meddela ägaren.

År 2003 fogades en bestämmelse om parkeringsförbud för oregistrerade fordon till vägtrafiklagen. Ett motorfordon som omfattas av registreringsskyldighet men saknar registreringsskyltar får inte parkeras längre än 14 dagar på en allmän väg eller en enskild väg som är försedd med trafikmärke. Avsikten med bestämmelsen är att få bort övergivna fordon från parkeringsplatser i städernas centrum. Enligt beräkningarna år 2001 uppgick antalet övergivna fordon till cirka 1 400 inom Oslo stads trafikområden.

Danmark

Danmarks trafiklag (Færdselsloven 1276/24.10.2007) innehåller allmänna bestämmelser om flyttning av fordon. Förutom trafikbestämmelser innehåller lagen bl.a. bestämmelser om fordon, registrering och trafikmärken. Lagen har ändrats flera gånger. Enligt en allmän bestämmelse i trafiklagen får ingenting sådant sättas ut eller lämnas på vägar som kan vara till fara eller olägenhet för trafiken. Justitieministeriet har befogenhet att utfärda närmare bestämmelser om flyttning. Justitieministeriets meddelande (BEK nr 64 af 28/01/1992) och cirkulär (CIR nr 15 af 28/01/1992) om polisens rätt att avlägsna och sälja fordon trädde i kraft den 1 mars 1992.

Enligt trafiklagen har polisen rätt att från områden som är avsedda för allmän trafik avlägsna fordon som har lämnats där i strid med bestämmelserna om stannande eller parkering eller som är skadade eller i bristfälligt skick. Det samma gäller fordon utan registreringsskyltar som omfattas av registreringskyldighet. Med fordon avses en anordning som är avsedd för färd på vägar på hjul, band eller medar men inte skenor. Rätten att avlägsna fordon gäller också cyklar och mopeder.

Ett fordon som flyttas ska föras till en förvaringsplats som anvisas av polisen. Flyttningen ska meddelas till ägaren så snart som möjligt. Meddelandet kan även ske per telefon. Ägaren har högst 8 dagar på sig att hämta fordonet. Om ägaren inte kan anträffas eller inte hämtar fordonet meddelas flyttningen skriftligen på en särskild blankett. I meddelandet uppges tidpunkten för flyttningen och vart fordonet flyttas samt tidpunkten efter vilken fordonet säljs på offentlig auktion eller skrotas. Fordonet säljs eller skrotas vanligen 14 dagar efter att det skriftliga meddelandet gjorts.

Ersättning för kostnader som flyttningen och förvaringen orsakat polisen tas ut hos föraren. Om fordonets förare är okänd eller inte betalar övergår betalningsskyldigheten på ägaren förutom i sådana fall där fordonet har använts olovligt av föraren. Flyttningskostnaderna kan utmätas. Det överskottsbelopp som blir över av försäljningspriset då kostnaderna för flyttningen, förvaringen och försäljningen täckts, tillfaller staten. Ägaren har dock ett år på sig efter försäljningsdagen att kräva att själv få beloppet minskat med flyttnings-, förvarings- och försäljningskostnaderna.

Enligt den tolkning som gjorts i Danmark anses bestämmelsen i trafiklagen om polisens rätt att undanskaffa fordon endast gälla sådana fordon som har något slags värde. Polisen kan vid behov anlita sakkunniga inom bilbesiktningen för att fastställa fordonets värde. Oregistrerade fordon som har ett värde behandlas som hittegods.

Polisen har dessutom rätta att flytta ett värdelöst fordon som äventyrar eller stör trafiken om ägaren har lämnats det på vägen som skrot. Flyttningsrätten baserar sig på justitieministeriets cirkulär. Om man får reda på vem ägaren är, informeras han eller hon om flyttningen per telefon eller på annat sätt. Ägaren får 8 dagar på sig att hämta fordonet vid äventyr att fordonet förstörs som avfall. Om fordonet inte hämtas eller ett meddelande inte kan skickas kan fordonet förstöras 14 dagar efter flyttningen.

Antalet värdelösa oregistrerade fordon som lämnats på gatorna ökade i slutet av 1990-talet. För att avhjälpa situationen har det framställts önskemål om sådana ekonomiska

styrningsmetoder enligt vilka det är förmånligare att på laglig väg lämna ett fordon till en skrotningsanläggning än att betala böter för brott mot registreringsbestämmelserna. I Danmark betalas ersättning till bilägaren då en bil lämnas till en registrerad mottagare om bilen är registrerad efter 1 juli 2000.

I Danmark gäller också ett system med producentansvar som baserar sig på EU:s skrotfordonsdirektiv, och trafiklagen är på motsvarande sätt som i Finland en lag som kompletterar producentansvarssystemet.

Förenade kungariket

Förenade kungarikets avfallshanteringslag (the Refuse Disposal (Amenity) Act 1978) innehåller bestämmelser om övergivna fordon och fordon som medför olägenhet. Det är ett brott att överge ett fordon, för vilket böter på 2 500 pund, tre månader fängelse eller båda dessa straff kan dömas ut. De lokala myndigheter som sköter insamling av avfall verkar i samarbete med polisen och fordonsregistermyndigheterna. De kan flytta skrotfordon från ett offentligt samfunds område och utöva bestämmanderätt i fråga om fordonet 24 timmar efter det att ett meddelande har fästs på fordonet. Om man kan få reda på fordonets ägare, är denna skyldig att ersätta flyttnings- och förvaringskostnaderna. Dessutom kan myndigheten enligt prövning väcka åtal för övergivande av fordon. Myndigheten kan flytta fordonet direkt till ett upplag om det är nödvändigt för att undvika vandalism. Om fordonet har ett värde och man har för avsikt att skrota det, ska ägaren meddelas om denna avsikt per brev där han eller hon ges möjlighet att hämta fordonet inom 7 dagar med skyldighet att ersätta flyttnings- och förvaringskostnaderna. Ägaren till en övergiven bil som står på ett privat område ska ges 15 dagar tid innan fordonet flyttas. Flyttningstiderna kan variera i olika områden.

Med stöd av väglagen har vägmyndigheterna rätt att från huvudvägar flytta alla fordon som stör trafiken. Med stöd av bestämmelserna om flyttning och hantering av fordon från år 1986 (the Removal and Disposal of Vehicle Regulations) kan polisen flytta vilket fordon som helst som parkerats i strid med trafikbestämmelserna eller som hindrar

trafiken och som sannolikt orsakar fara, har gått sönder eller är övergivet. I Förenade kungariket gäller dessutom en miljölag (the Clean Neighbourhoods and Environment Bill) från år 2005, enligt vilken de lokala myndigheterna har rätt att omedelbart avlägsna övergivna fordon från gatorna. De lokala myndigheterna kan också bötfälla personer som säljer fler än två fordon på gatan eller vars affärsverksamhet går ut på att reparera fordon på vägen.

Också de lokala planeringsmyndigheterna har rätt att flytta fordon (The Town and Country Planning Act 1990), även om de inte utövar rätten särskilt ofta.

2.3 Bedömning av nuläget

Problem med nuläget

I fordonsregistret fanns 4 689 452 fordon vid utgången av år 2007, av vilka 2 989 881 var bilar. Vid utgången av år 2006 var antalet fordon 4 508 889, varav antalet bilar var 2 906 415. I Helsingfors flyttas årligen cirka 13 000 bilar, varav det i 10 000 fall är fråga om närflyttning. Närflyttningar görs ofta av den orsaken att bilarna medför olägenhet för renhållningen. I Helsingfors görs cirka 1 000 upplagsflyttningar. Av dessa bilar hämtas endast cirka tio procent. I Tammerfors och andra stora städer flyttas årligen hundratals fordon. Av dessa flyttningar är omkring hälften närflyttningar och hälften upplagsflyttningar. Varje år skrotas 20–30 fordon i Tammerfors. Tidigare år har det gjorts ännu fler flyttningar, men under de senaste åren har antalet minskat, eftersom det på grund av det höga priset på metallskrot är stor efterfrågan på fordon som ska skrotas.

Enligt skrotfordonslagen har kommunen, Vägförvaltningen och polisen rätt att flytta fordon. Dessa myndigheters inbördes ansvar har i praktiken orsakat problem i någon mån. Lagen borde innehålla klara bestämmelser om de olika myndigheternas skyldighet att flytta fordon.

Det största problemet vid flyttning av bilar är bogseringskostnaderna, som i allmänhet måste betalas av den myndighet som flyttar fordonet. Bilar måste flyttas vid brådskanie

alarm på grund av olyckor eller att fordon skadas. Flyttningarna sker ofta vid trafikmässigt livliga tidpunkter eller vid svåra väderförhållanden. Bilar flyttas också då de stör renhållningen eller är parkerade i strid med parkeringsförbud eller annars medför fara i trafiken eller för den allmänna säkerheten. Även om huvudregeln är att ägaren eller innehavaren svarar för flyttningskostnaderna kan en bil i praktiken ha haft upp till tio ägare efter att den ägare eller innehavare som senast antecknats i registret har sålt den. Dessa bilägare är ofta mindre bemedlade eller medellösa.

Till förordningen om registrering av fordon fogades år 2003 på biträdande justitiekanslerns initiativ en bestämmelse om överlåtelse av fordon till en okänd. I statsrådets förordning om registrering av fordon, som trädde i kraft den 2 november 2007 (893/2007) finns en bestämmelse med samma innehåll. Enligt 16 § i förordningen kan Fordonsförvaltningscentralen om fordonets tidigare ägare har överlåtit fordonet till en okänd, på den tidigare ägarens anmälan, efter att ha fått en tillförlitlig utredning om överlåtelsen, i registret göra en anteckning om överlåtelsen av fordonet till den okända. Överlåtelsen av fordonet anses ha skett den dag Fordonsförvaltningscentralen fått ägarens anmälan och en sådan utredning om överlåtelsen som Fordonsförvaltningscentralen anser vara tillförlitlig. Denna möjlighet missbrukas i viss mån, och ofta måste kommunen betala kostnaderna för flyttningen av fordonet i sådana fall.

I praktiken är det mest arbete med att få reda på bilens ägare, informera och ta ut ersättning för kostnaderna. Det administrativa förfarandet med uppmaningar om att flytta fordon och offentliga kungörelser är besvärligt och långsamt. Vid upplagsflyttning sänds ett brev till fordonets ägare mot mottagningsbevis. När brevet har hämtats ska ägaren hämta bilen och betala flyttningskostnaderna inom tre månader. Tre månader har ansetts vara för lång tid, eftersom endast tio procent av alla bilar som flyttats till kommunens upplag blir hämtade. I Danmark har ägaren åtta dagar på sig att hämta fordonet vid äventyr att fordonet förstörs som avfall. Om fordonet inte hämtas eller ett meddelan-

de inte kan skickas kan fordonet förstöras 14 dagar efter flyttningen. I Sverige är motsvarande tid 30 dagar om bilen är registrerad och ägaren känd.

I Finland skrotas årligen cirka 100 000—140 000 bilar, av vilka endast 20—30 procent skrotas genom det officiella system som baserar sig på producentansvaret. Trots den förnyade lagstiftningen, i synnerhet bestämmelserna om producentansvar i avfallslagen, lämnas fortfarande relativt många skrotfordon i miljön. Detta beror delvis på oklarheter i lagstiftningen och delvis på att det inte har funnits tillräckligt med personal och resurser för att avlägsna skrotfordon ur miljön. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om flyttning av skrotfordon är inte klart, eftersom man i samma situation i princip kan tillämpa flera olika bestämmelser. Man har försökt lösa problemen med tillämpningsområdet genom att iakta allmänna lagtolkningsregler. Situationen bör rättas till genom en ändring av bestämmelserna om lagarnas tillämpningsområde, eftersom skrotfordon i dag lättare blir kvar i miljön. Inte heller med tanke på den enskildas rättsskydd kan den nuvarande situationen anses vara tillfredsställande.

Med kommunala åtgärder flyttas årligen uppskattningsvis 10 000 skrotfordon till behandlingsplatser för skrotfordon, och ofta är det kommunen som måste täcka kostnaderna för omhändertagandet av dessa fordon. Ett rostande skrotfordon som inte är förbehandlat och lämnas i miljön är både en olägenhet för landskapet och problemavfall på grund av de oljor och andra vätskor det innehåller. Antalet skrotfordon som blir kvar i miljön eller som behandlas oändamålsenligt med tanke på miljön skulle minska betydligt om det skulle betalas en ersättning för skrotfordon som lämnas till en lagenlig mottagningsplats. En annan möjlighet är att ålägga en lämplig aktör skyldigheten att avlägsna alla skrotfordon ur miljön och betala ersättning för detta. Detta skulle kunna finansieras genom en avgift som påförs nya bilar. Detta system tillämpas i många länder.

Eftersom begreppet övergivande av fordon i skrotfordonslagen är svårtolkat har problem uppstått ibland då skrotfordon avlägsnats från sin placeringsplats. För att undvika ska-

deståndskrav har man inom kommunerna fotograferat fordonen innan de flyttats. Problemen har framför allt gällt skrotfordon som funnits på privata tomter och som inte entydigt har kunnat anses vara övergivna, i synnerhet i fall där fastighetsägaren också är ägare till skrotfordonet. I kommunerna har man ansett att det inte är möjligt att ett fordon är övergivet på egen eller grannens gård, och att en bil som placerats på området med fastighetsägarens samtycke i allmänhet inte kan bli övergiven. På sådana fordon har lagen om avfallshantering, och därefter avfallslagen, tillämpats om lämnandet av fordonet på tomten uppfyller kriterierna för nedskräpning. Dessutom innehåller avfallslagen bestämmelser om avfallsinnehavarens skyldigheter och bestämmelser om fastighetsinnehavarens ansvar i andra hand, där övergivande inte har någon betydelse. Enligt avfallslagen får avfall inte överges.

Förhållandet mellan avfallslagen och skrotfordonslagen har också i viss mån ansetts vara oklart. Enligt 19 § i avfallslagen får skräp, smuts eller en maskin, en anordning, ett fordon, ett fartyg eller något annat kasserat föremål inte lämnas i miljön så att det kan förorsaka hälsan någon fara eller skada, osnygghet, förföljning av landskapet, minskad trivsel eller någon annan liknande risk eller olägenhet. Enligt 20 § i avfallslagen är den som har skräpat ned är skyldig att snygga upp det nedskräpade området. Med stöd av 21 § 1 mom. i avfallslagen kan kommunens miljöskyddsmyndighet bestämma att nedskräparen eller någon annan som är skyldig att snygga upp ska snygga upp ett nedskräpat område. Om den som skräpat ner försummar sin skyldighet att snygga upp kan den kommunala miljövårdsmyndigheten bestämma att områdets innehavare ska snygga upp det nedskräpade området. I fråga om ett detaljplaneområde eller ett annat område som avses i 20 § 2 mom. i avfallslagen har innehavaren av det nedskräpade området i andra hand ovillkorlig skyldighet att snygga upp området. Utanför detaljplaneområdet förutsätts att innehavarens skyldighet att snygga upp området inte kan anses oskälig. Om innehavarens uppsnyggningsskyldighet ska anses oskälig, kan den regionala miljöcentralen med stöd av 21 § 3 mom. i avfallslagen be-

stämman att kommunen ska snygga upp området.

I praktiken har det förekommit olika slags tolkningar av om flyttningen av ett skrotfordon ska meddelas till den tidigare ägaren eller kungöras då skrotfordonet med stöd av flyttningsbeslutet redan övergått i kommunens ägo vid tidpunkten för besittningstagan- det. I många kommuner har detta tolkats på så sätt att ett meddelande eller en kungörelse inte behövs. Det finns dock inte i sig något hinder för ett meddelande till den tidigare ägaren eller en kungörelse. I praktiken har kommunerna också i viss mån flyttat skrotfordon till upplag och kungjort detta. Enligt motiveringen till regeringens proposition om skrotfordonslagen (RP 56/1974 rd) var avsikten att i lagen göra skillnad mellan ett övergivet fordon och ett egentligt skrotfordon. Enligt motiveringen ska skrotfordon i regel inte flyttas till upplag, och det är inte heller nödvändigt att tillämpa samma meddelande- eller kungörelseförfarande och tidsfristen på tre månader i fråga om skrotfordon. Något hinder för upplagsförvaring har dock inte ansetts föreligga. I riksdagens trafikutskotts betänkande (2/1974) ändrades dock ordföljden i 4 § i lagförslaget i enlighet med ekonomiutskottets utlåtande (6.6.1974 nr 1) genom att utelämnas det att skrotfordonet ska skrotas så snart som möjligt. Som motivering har bl.a. nämnts att skrotfordonet i varje fall flyttas till ett upplagsområde av kommunen och att man även i fråga om skrotfordon måste vänta en skälig tid efter meddelandet eller kungörelsen innan bilen får förstöras. Paragraferna om de sistnämnda frågorna föreslogs dock inte bli ändrade under riksdagsbehandlingen.

Äganderättsfrågor

Ägaren till ett fordon som flyttas ansvarar i regel för flyttningen av fordonet och kostnaderna för den. Det är i allmänhet inget problem att få reda på ägaren till fordon som är i trafik. Detsamma gäller i allmänhet också andra fordon som har ett penningvärde. När det gäller skrotfordon är äganderätten mera problematisk. Förutom att det är svårt att finna den sista ägaren kan det ifrågasättas om man kan avstå från ägandet av ett fordon på det sättet att fordonet kan anses vara övergi-

vet i äganderättsavseende. Enligt 6 § 1 mom. 6 punkten i avfallslagen får avfall inte överges. Det är här dock inte fråga om att avstå från äganderätten, utan försummelse av avfallshantering, dvs. att lämna avfallet utan att vidta de åtgärder som förutsätts i lagen. Detta innebär ändå ofta, men inte alltid, att ägaren inte längre vill äga och inneha ett föremål eller ämne. Även om skrotfordon enligt avfallslagen är avfall och det därför är förbjudet att överge dem, hindrar detta inte ägaren att avstå från sin äganderätt till avfallet, vilket kan anses ske när avfallet placeras på en plats som är avsedd för avfall eller överges. I flyttningslagen används begreppet överge i avfallshanteringsrelaterad betydelse, vilket samtidigt innebär att en ägare som överger sitt skrotfordon samtidigt avstår från äganderätten till fordonet. Ägaren eller den tidigare ägaren ansvarar dock fortfarande för att skrotfordonet förs till en mottagningsplats och svarar för de kostnader som skrotfordonet medför.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Mål och medel

Avsikten med den föreslagna flyttningslagen är att skapa klarhet i de olika myndigheternas uppgifter och befogenheter vid flyttning eller skrotning av fordon. Avsikten är att trafikledshållarna ska få större möjlighet att vidta åtgärder för att flytta fordon som äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för väg- eller gatuhållningen. Man har också för avsikt att förkorta flyttningstiderna.

3.2 De viktigaste förslagen

Avsikten med den föreslagna flyttningslagen är att skapa klarhet i de olika myndigheternas uppgifter och befogenheter vid flyttning eller skrotning av fordon. Avsikten är också att trafikledshållarna ska få större möjlighet att vidta åtgärder för att flytta fordon som äventyrar trafiksäkerheten eller medför olägenhet för trafikledshållningen. Polisens uppgifter begränsas i framtiden främst till att upprätthålla ordning och säkerhet och under-

söka olyckor. Tiden inom vilken ett fordon ska flyttas ska förkortas. Fordonsägarens eller fordonsinnehavarens rättsskydd tillgodoses genom uppmaningar att flytta fordonet och meddelande om flyttning. Kommunen ska ha tillgång till ett upplag för fordon, så som för närvarande ett upplagsområde. Förvaringstiden för fordon förkortas från tre månader till 30 dagar.

Genom lagen preciseras kommunens befogenhet och det blir möjligt att ta ut ersättning för kostnaderna för flyttningen och uppgifter i samband med och som följer av den. Kommunens skyldighet att se till att övergivna skrotfordon avlägsnas ur miljön gäller inte privata gårdsområden eller upplagsområden eller andra särskilda områden som är avsedda för privat bruk. Kommunen ska dock flytta skrotfordon på befogad begäran av områdets innehavare. Kommunen har också behörighet att på begäran av väghållaren flytta fordon som står på en enskild väg till följd av en olycka, på grund av felparkering eller om fordonet medför olägenhet för vägarbete som ska utföras eller evenemang som ska ordnas på vägen. På begäran kan kommunen också flytta ett övergivet fordon som övergivits på en enskild väg eller ett privatområde eller omhändertagits av polisen. Om flyttningskostnaderna i ett sådant fall inte kan tas ut hos fordonets ägare, kan de krävas av den områdesinnehavare eller väghållare som begärt flyttningen eller av polisen.

I vägtrafiklagen föreslås en ny bestämmelse enligt vilken det är förbjudet att på vägar eller gator förvara och hålla i lager sådana fordon som är i dåligt skick och som tagits ur trafik. De hänvisningar till den nu gällande skrotfordonslagen som finns i fordonslagen (1090/2002) och lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999) ändras så att de avser flyttningslagen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna lagen har inga betydande nya ekonomiska konsekvenser i kommunerna. Genom lagen preciseras kommunens befogenheter och klargörs möjligheterna att ta ut ersättning för de kostnaderna som uppstått

av uppgifterna. Kommunerna har haft dessa uppgifter även tidigare, varför situationen till denna del inte har ändrat. Fordon utlämnas inte ur kommunens upplag förrän flyttnings-, förvarings- och förvaltningskostnaderna är betalda. Fordon som inte avhämtats övergår i kommunens ägo på samma sätt som för närvarande. Kommunen får realiseringsintäkter av de fordon som övergått i dess ägo.

Vägförvaltningen låter årligen flytta cirka 400 fordon som lämnats längs landsvägarna. Av flyttningarna är under hälften närflyttningar. Kostnaderna för flyttningarna uppgår till cirka 50 000 euro. Ersättning för kostnaderna kan sällan tas ut hos fordonens ägare. En ändring av bestämmelserna på det sätt som föreslås ökar Vägförvaltningens befogenheter och skyldigheter att flytta fordon. Det beräknas att antalet flyttningar som genomförs av Vägförvaltningen åtminstone kommer att fördubblas. Andelen upplagsflyttningar beräknas öka betydligt. En del av de nya flyttningskostnaderna kan dock tas ut hos trafikförsäkringsbolagen. I den nya situationen beräknas Vägförvaltningens kostnader på årsnivå stiga till cirka 150 000 euro.

Antalet flyttningar som genomförs av polisen beräknas förbli på samma nivå som nu, varför inga tilläggskostnader beräknas uppstå för polisen.

4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Den föreslagna lagen har inga konsekvenser i fråga om organisation eller personal i kommunerna. Genom den föreslagna lagen preciseras kommunens befogenheter vid flyttning av fordon och avlägsnande av skrotfordon ur miljön. I lagen bestäms inte längre vilken myndighet i kommunen som ska sköta de uppgifter och det beslutsfattande som anges i lagen, utan ordnandet av uppgifterna och befogenheterna sker med stöd av kommunallagen. Befogenheten att fatta beslut enligt lagen lämpar sig redan enligt nuvarande praxis att överföras på en tjänsteinnehavare.

4.3 Miljökonsekvenser

Jämfört med den gällande skrotfordonslagen medför den föreslagna lagen inga bety-

dande förändringar, eftersom bestämmelserna i lagarna är mycket likadana till sitt innehåll. Flyttningslagen inverkar dock positivt på miljön. Trivseln förbättras och miljöförstöring förhindras genom att fordon flyttas från vägar, gator och andra allmänna områden samt de områden i privat bruk som avses i lagen. Tillvaratagande och återvinning av skrotfordon minskar användningen av naturresurserna och bidrar därmed till att förbättra miljöns kvalitet.

Omfattningen av miljökonsekvenserna är beroende av hur effektivt fordon flyttas, framför allt hur effektivt skrotfordon avlägsnas ur miljön, vilket i sin tur beror på om tillräckliga resurser anvisas för avlägsnandet. Antalet skrotfordon i miljön beror i sin tur bl.a. på hur väl det system med producentansvar för fordon som avses i avfallslagen fungerar. Också priset på metallskrot inverkar.

Enligt förslaget ska flyttningslagen inte tillämpas överallt. På gårdar, upplagsområden och andra områden som reserverats för privat bruk tillämpas i första hand nedskräpningsbestämmelserna i avfallslagen eller bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen om att bebyggda områden ska hållas i snyggt skick. Dessa lagars har positiv inverkan på miljön under samma förutsättningar som den gällande lagen.

5 Beredningen av propositionen

Inrikesministeriets polisavdelning tillsatte den 5 april 2006 en arbetsgrupp (SM019:00/2006) med uppgift att bereda nödvändiga ändringar i lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av fordon (151/1975). Arbetsgruppen hade till uppgift att kartlägga ändringsbehoven i fråga om de bestämmelser om gäller skrotfordon och flyttning av fordon samt vid behov utarbeta förslag till ändring av lagstiftningen. Arbets-

gruppens mål var framför allt att försöka göra de nuvarande bestämmelserna klarare i fråga om den ansvariga myndigheten.

Representanter för inrikesministeriet och kommunikationsministeriet avtalade i början av sommaren 2007 att föredragningsansvaret för regeringspropositionen övergår till kommunikationsministeriet. Arbetsgruppen färdigställde propositionen under ledning av kommunikationsministeriet. Kommunikationsministeriet begärde utlåtanden om utkastet till proposition av cirka 40 sammanslutningar och ordnade ett diskussionstillfälle i oktober 2007 utgående från utkastet. Utlåtanden om utkastet till proposition gavs av polisavdelningen vid länsstyrelsen i Lapplands län, Finlands Automobil-Historiska Klubb rf, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Finlands Dagligvaruhandel rf, Esbo stads parkeringsövervakning, Helsingfors stads parkeringsövervakning, trafikavdelningen vid länsstyrelsen i Uleåborgs län, Kanta-Helsingin omakotiyhdistys r.y., den regionala serviceenheten i Joensuu vid länsstyrelsen i Östra Finlands län, rörliga polisen, polisinsättningen i Helsingfors härad, Vägföreringen i Finland rf, Finlands Fastighetsförbund rf, Finlands Kommunförbund, Riksdagens biträdande justitieombudsman, Vägförvaltningen, inrikesministeriet, Stadsplaneringskontoret i Helsingfors och Uleåborg stad. Synpunkterna i utlåtandena har i mån av möjlighet vägts in i den fortsatta handläggningen. Det föreslagna tillägget i vägtrafiklagens parkeringsbestämmelse har beretts utgående från den respons som erhållits under remissbehandlingen. Detaljer som hänför sig till registrering av fordon har diskuterats med sakkunniga vid Fordonsförvaltningscentralen. Utkastet till proposition har funnits på kommunikationsministeriets webbsidor sedan oktober 2007.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om flyttning av fordon

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Lagen gäller flyttning av fordon från deras placeringsplats och hantering av fordonen efter flyttningen. Lagen ska tillämpas på fordon som efter en trafikolycka har blivit kvar på platsen för olyckan. Dessutom ska lagen tillämpas på fordon som har parkerats i strid med en parkeringsbestämmelse. I 27 § i vägtrafiklagen (267/1981) finns bestämmelser om förbud i fråga om stannande och parkering och i 28 § om särskilda parkeringsförbud. Enligt 2 § 1 mom. i den gällande skrotfordonslagen kan ett fordon flyttas om det felparkerats eller placerats så att det kan medföra fara för att trafiken onödigt förhindras eller störs. I 21 § i polislagen (493/1995) föreskrivs om stoppande och flyttning av fordon. En polisman har rätt att flytta ett fordon eller befalla att det ska flyttas, om detta är nödvändigt bl.a. för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet. Lagen tillämpas också på fordon som har parkerats så att de medför olägenhet för underhåll, renhållning eller reparations- och byggnadsarbeten inom vägområdet eller för ett evenemang som ordnas med väghållarens tillstånd. Enligt 2 § i den gällande lagen kan ett fordon flyttas om det har placerats så att det medför uppenbar olägenhet för väghållningen eller för underhållet och renhållningen av gata eller byggnadsplaneväg. Enligt förslaget ska fordon kunna flyttas också om de medför olägenhet för reparations- och byggnadsarbeten inom ett vägområde. Lagen ska också tillämpas på fordon som har övergivits i miljön. En motsvarande bestämmelse ingår i 2 § 3 punkten i den gällande lagen. Dessutom tillämpas lagen på fordon som kan anses som skrotfordon som inte på behörigt sätt har lämnats till avfallshantering.

Enligt den andra meningen i den föreslagna paragrafen ska sedvanliga föremål som finns i fordonet behandlas på samma sätt som själva fordonet. Lös egendom i ett fordon är bl.a. olika slags ställningar och anordningar som är fästa i fordonet, utrustning samt egendom i form av bagage eller last. Egendomen flyttas alltså med fordonet och förvaras och hanteras på samma sätt som fordonet. I den tredje meningen i paragrafen föreslås dock att det föreskrivs närmare om behandlingen av sådan egendom i ett fordon som inte är sedvanlig lös egendom. På andra föremål än sedvanlig lös egendom i fordon som övergår i kommunens ägo tillämpas bestämmelserna i hittegodslagen (778/1998).

2 §. Definitioner. Enligt 1 punkten avses med fordon ett fordon enligt definitionen i 2 a § i vägtrafiklagen. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll den gällande lagen. I 2 a § 1 punkten i vägtrafiklagen avses med fordon en anordning som är avsedd för färd på marken och som inte löper på skenor. En motsvarande definition finns också i 3 § 1 mom. i fordonslagen (1090/2002). I praktiken tillämpas lagen mestadels på personbilar, släpvagn och cyklar.

Enligt 2 punkten avses med väg en väg enligt definitionen i 2 § 1 punkten i vägtrafiklagen. Sådana vägar är landsvägar och enskilda vägar, gator, snöskoterleder, torg samt andra områden som är avsedda för allmän trafik eller allmänt används för trafik, såsom gårdsvägar och parkeringsområden. Ett privat gårdsområde som inte används för allmän trafik är inte en väg. Definitionen motsvarar sålunda begreppet väg inom vägtrafiklagstiftningen. Enligt 5 § i landsvägslagen hör körbana med vägrenar och andra områden som är avsedda för trafik, såsom bl.a. gångbana, cykelbana, rastplatser och upplags- eller lastningsområden, till en landsväg. Enligt samma paragraf hör dessutom ett vägområde som sträcker sig två meter från yttre kanten

av diket eller yttre kanten av vägslänten till en landsväg. Gatuområden anvisas i detaljplanen.

En avgörande faktor med tanke på tillämpningen av 2 § i vägtrafiklagen är förutom vägens eller områdets användningsändamål även användningssättet. När det gäller tillämpningen finns rättspraxis i någon mån. I allmänhet har man tillämpat en sådan linje enligt vilken det lättare kan anses att vägen eller området inte är en sådan väg som avses i vägtrafiklagen om det finns endast lite bösättning, dvs. några enskilda hus inom ett område eller längs en väg och det på vägen endast förekommer trafik som uppstår på grund av dem och deras gäst- och förnödenhetstrafik, utan att området eller vägen i övrigt används allmänt. Redan det att ett område används allmänt av fotgängare kan göra området till en väg i enlighet med vägtrafiklagen. Ju färre delägare ett radhusbolag har, med desto större säkerhet kan det anses att bolagets gårdsområde eller motsvarande område inte är en väg enligt vägtrafiklagen. En förutsättning för detta är naturligtvis att det inte förekommer annan trafik på området, dvs. att användning av området förbjuds t.ex. med förbudsskyltar och att det i verkligheten inte heller förekommer annan trafik på området än de boendes och deras gästers trafik eller motsvarande trafik och att området inte i övrigt används för parkering eller som genväg. Om det finns affärslokaler i huset besöks det förmodligen av kunder och därigenom uppstår allmän trafik, om inte tillträdet på något sätt förhindrats eller begränsats. Ju större enhet (stora radhusbolag, våningshus) det är fråga om, desto lättare kan området anses vara en väg enligt vägtrafiklagen, eftersom "övervakningen" av området och övrig trafik där är mera begränsad och användningen blir friare. Affärsplatser och andra platser som är avsedda för allmänheten och där tillträdet inte på något sätt är begränsat och där allmän trafik förekommer har ansetts vara sådana vägar som avses i vägtrafiklagen.

I paragrafens 3 mom. definieras begreppet terräng. Med terräng avses där terräng enligt definitionen i 3 § 2 mom. i terrängtrafiklagen (1710/1995). Med terräng avses markområden och isbelagda vattenområden som inte är

vägar och som inte är avsedda för motorfordons-, spår- eller lufttrafik.

Enligt 4 punkten avses med närflyttning flyttning av ett fordon i omedelbar närhet av dess ursprungliga placeringsplats. Med omedelbar närhet avses att fordonets placeras så att det lätt kan återfinnas utgående från den ursprungliga placeringsplatsen. Detta innebär i praktiken att man i första hand ska sträva efter att flytta fordonet så att det är synligt från den ursprungliga placeringsplatsen. Om det inte är möjligt att flytta fordonet inom synhåll ska fordonet flyttas så nära den ursprungliga placeringsplatsen som möjligt. I andra fall ska fordonet flyttas till ett sådant upplag som avses i 3 §.

I paragrafens 5 punkt definieras begreppet upplagsflyttning. Med upplagsflyttning avses flyttning av ett fordon till ett fordonsupplag som anges av kommunen. Bestämmelser om upplag finns i 3 §.

Enligt 6 punkten avses med skrotfordon ett fordon som är sådant avfall som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i avfallslagen. Enligt det nämnda lagrummet avses med avfall ett ämne eller föremål som innehavaren har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera. Det ska i allmänhet vara fråga om ett fordon i sådant skick att det i praktiken inte har större gångse värde än skrotfordon. Gångse värdet för ett sådant fordon kan beräknas uppgå till högst några hundra euro. Ett fordon i trafikdugligt skick kan i allmänhet inte karakteriseras som skrotfordon. Jämfört med ett övergivet fordon som nämns i 7 § ska ett fordon som klassificeras som skrotfordon samtidigt också alltid uppfylla kriterierna för ett övergivet fordon, medan ett övergivet fordon inte alltid nödvändigtvis är ett skrotfordon. Därför ska man förhålla sig mera kritiskt till att klassificera ett föremål som skrotfordon än som övergivet. Skrotfordon är i praktiken t.ex. sådana fordon som efter att de stulits har bränts så att de blivit oanvändbara.

3 §. Förvaring och hantering av ett flyttat fordon. I paragrafen föreslås att kommunen ska vara skyldig att ha ett särskilt upplag för förvaring och annan hantering av fordon som flyttats. Med upplag avses det samma som i den gällande lagen. Fordon som flyttas ska flyttas från sin placeringsplats till ett upplag som anges av kommunen, om inte en när-

flyttning enligt 2 § 4 punkten utförs, vilket innebär att fordonets flyttas i omedelbar närhet av den ursprungliga placeringsplatsen. Genom förfarandet har man strävat efter att skapa en allmänt känd praxis för flyttning av fordon, där fordonets ägare lätt har kunnat höra sig för om hans eller hennes fordon eventuellt blivit flyttat. Kommunerna har redan med stöd av den gällande lagstiftningen platser för flyttade fordon som används för ändamålet.

Det finns fortfarande ingenting som hindrar att två eller flera kommuner inrättar ett gemensamt upplag. Upplagsverksamheten kan i praktiken även utövas av ett privat företag som säljer tjänsterna till kommunen och som alltså för kommunens räkning och på uppdrag av den, men också på kommunens ansvar, sköter hanteringen av fordonen. Med tanke på fordonets ägare och andra tredje parter har kommunen dock alltid ett primärt och ovillkorligt ansvar för sådan verksamhet som köpts som köptjänster.

4 §. Skyldighet att flytta ett fordon från en olycksplats. I 60 § i vägtrafiklagen finns bestämmelser om flyttande av olycksfordon i vissa fall. Enligt detta lagrum ska en vägtrafikant som varit inblandad i en olycka och fordonet efter olyckan blivit kvar på en plats där stannande eller parkering är förbjuden se till att fordonet så snart som möjligt flyttas. Föraren har samma skyldighet att flytta fordonet om det fått motorfel. Vid allvarliga olyckor där någon skadats eller omkommit får fordon i allmänhet inte flyttas utan polisens tillstånd.

Förutom den allmänna bestämmelsen i vägtrafiklagen är det nödvändigt att ta med en särskild bestämmelse om flyttningen i den lag som nu föreslås. I 1 mom. i paragrafen föreslås bestämmelser om ett fordonets ägares, innehavares och förares skyldighet att flytta bort fordonet från olycksplatsen senast inom två dygn efter en trafikolycka. Det föreslås dock inga direkta följder för försummelse av denna skyldighet. En faktisk följd av försummelsen är dock att väghållningsmyndigheten i sådana fall flyttar fordonet från platsen för trafikolyckan till ett i 3 § avsett upplag. Detta är enligt 2 mom. väghållningsmyndighetens uttryckliga skyldighet. När ett fordon har varit delaktigt i en olycka bedöms

utifrån yttre faktorer. Paragrafen gäller inte fordon som blivit kvar på vägen på grund av motorfel, eftersom det är svårt att konstatera ett motorfel på basis av yttre faktorer. På fordon som har blivit kvar på vägarna på grund av motorfel tillämpas 5 §.

Enligt 11 § i landsvägslagen är Vägförvaltningen väghållare och väghållningsmyndighet i fråga om landsvägar. Gatuhållare av gator på detaljplaneområden är kommunen. Den väghållningsmyndighet som upprätthåller den väg där en trafikolycka skett har alltid entydigt ansvaret för åtgärderna. Väghållningsmyndighetens åtgärdsskyldighet gäller också sådana fordon som på grund av en trafikolycka har hamnat t.o.m. långt utanför vägområdet, t.ex. på en åker eller en privat gård bredvid vägen.

Åtgärdsskyldigheten förhindrar dock inte att en annan väghållningsmyndighet på begäran av den ansvariga väghållningsmyndigheten i praktiken kan vidta åtgärder för att flytta fordonet, om myndigheterna uttryckligen kommer överens om detta. Också i sådana fall ligger ansvaret för åtgärderna med avseende på fordonets ägare eller andra tredje parter i första hand alltid på den väghållningsmyndighet som har väghållningsansvar för olycksplatsvägen.

Dessutom bestäms i 2 mom. att kommunen i fråga om en trafikolycka på en enskild väg flyttar ett fordon till ett sådant upplag som avses i 3 § på motiverad begäran av väghållaren av den enskilda vägen. En motiverad begäran innebär att motiveringen för begäran är ändamålsenlig och baserar sig på fakta. På så sätt har väghållare av enskilda vägar inte någon ovillkorlig skyldighet att begära att fordonet flyttas, vilket beror på de enskilda vägarnas rättsliga ställning. Å andra sidan har inte heller kommunen rätt att på eget initiativ flytta fordon på en enskild väg, utan åtgärderna ska alltid basera sig på en uttrycklig begäran av den enskilda väghållaren. I praktiken anses den tid på två dygn som avses i 1 mom. i paragrafen börja då den enskilda väghållaren begär att kommunen ska flytta fordonet, om inte den som anholder om flyttningen lämnar en tillförlitlig redogörelse över tidpunkten för trafikolyckan eller om inte en sådan redogörelse annars fås. Väghållare av en enskild väg är i allmänhet ett en-

skilt väglag eller ägaren till marken där vägen går. Den som begär att ett fordon flyttas på en enskild väg är väglaget eller en sysselman i de fall där vägdelägarna har grundat ett väglag. Om det inte finns ett väglag kan någon av vägdelägarna framställa begäran om flyttningen. I vissa kommuner sköter kommunen på basis av ett avtal skötseln och underhållet av enskilda vägar. Då kan kommunen också på basis av en ställningsfullmakt framställa begäran om flyttning.

Eftersom övervakningen av allmän ordning och säkerhet hör till polisens uppgifter, föreslås det i 3 mom. att det föreskrivs att polisen är skyldig att utan dröjsmål flytta ett fordon om dess placering på olycksplatsen äventyrar trafiksäkerheten. Flyttningen genomförs på basis av polisens bedömning i varje enskilt fall antingen i form av en närflyttning enligt 2 § 4 punkten eller en upplagsflyttning enligt 2 § 5 punkten.

Den kan ytterligare konstateras att efter att polisen vid en trafikolycka på landsvägen utfört en närflyttning av ett fordon, t.ex. från landsvägen till vägrepen av en närbelägen enskild väg, är den slutliga flyttningen av fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 § fortfarande den i 1 mom. avsedda väghållningsmyndighetens, dvs. i detta fall Vägförvaltningens, ansvar och skyldighet, om inte fordonets ägare, innehavare eller förare själv har hämtat eller låtit hämta fordonet från olycksplatsen senast inom två dygn efter olyckan. Flyttningen av ett fordon är alltså inte beroende av den enskilda väghållarens eventuella viljeyttring i ett fall där polisen för trafiksäkerheten utfört en närflyttning till ett privat vägområde. Flyttningsskyldigheten gäller alltså alltid den väghållningsmyndighet på vars väg trafikolyckan skett, oberoende vart fordonet hamnat eller flyttats efter olyckan. Polisen ska dock alltid meddela väghållningsmyndigheten då den utfört en närflyttning på en olycksplats.

5 §. Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser. I den föreslagna paragrafens 1 mom. bestäms att väghållningsmyndigheten eller en kommunal parkeringsövervakare kan utföra en närflyttning eller upplagsflyttning tidigast två dygn efter att ett fordon parkerats på en väg i strid med en parkeringsbestämmelse. Det föreslagna förfarandet i denna pa-

ragraf motsvarar det som föreslagits i 4 §. En skillnad jämfört med 4 § är dock att myndigheten inte har ovillkorlig skyldighet att utföra flyttningen i situationer som strider mot parkeringsbestämmelserna, utan har prövningsrätt i varje enskilt fall. Rätten att flytta ett fordon börjar dock alltid först tidigast 48 timmar efter att den felaktiga parkeringen inlett, dvs. från det ögonblick då fordonet parkerats i strid med bestämmelserna. Bestämmelser om parkering finns bl.a. i 26—28 a § i vägtrafiklagen, där det bestäms om parkeringsförbud, och i 60 § i samma lag, där det bestäms om flyttande av olycksfordon och fordon som gått sönder. Dessutom kan t.ex. kommunen utfärda bindande kommunala föreskrifter om parkering inom kommunens område. I fråga om väghållningsmyndigheten hänvisas till den i motiveringen till 4 § nämnda ansvarsfördelningen mellan kommunen och den väghållningsmyndighet som avses i landsväglagen. I de största städerna sköter kommunala parkeringsövervakare parkeringsövervakningen och fastställandet av parkeringsböter med stöd av bestämmelserna i lagen om parkeringsbot (248/1970). Därför är det motiverat att de kommunala parkeringsövervakarna i dessa 38 kommuner har rätt att besluta om flyttning av fordon i sådana fall där fordonet har parkerats i strid med parkeringsbestämmelserna.

I 2 mom. bestäms om flyttning av ett fordon som parkerats på ett privat område eller i terrängen i strid med en parkeringsbestämmelse. I fråga om felparkering föreslås det att kommunen eller en kommunal parkeringsövervakare ska vara behöriga myndigheter. De ska kunna utföra en närflyttning eller flytta fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 § på motiverad begäran av ägaren av det privata området. Flyttningen kan genomföras först två dygn efter att ägaren av det privata området har lagt fram sin begäran om flyttning för kommunen. Också i detta fall kan två dygn anses tillräckligt för att täcka olika slags missförstånd, misstag och andra motsvarande fall. Motiverad begäran innebär i denna paragraf liksom i 4 § att begäran ska vara ändamålsenlig och dessutom att det verkligen är fråga om parkering i strid med bestämmelserna. Omfattningen av ett privat område som används för allmän trafik be-

skrivs i samband med 2 §. Begäran om flyttning kan lämnas av områdets ägare eller innehavare. I fråga om bostads- och fastighetsaktiebolag bestäms vilka personer som är berättigade att anhänga om flyttning enligt bolagsrättsliga regler. I praktiken är det oftast disponenten som lägger fram begäran. Begreppet terräng definieras i 2 § 3 punkten. Den föreslagna bestämmelsen om flyttning gäller fordon som parkerats olovligt t.ex. i parker och på skolgårdar.

Enligt det föreslagna 3 mom. är polisen skyldig att utan dröjsmål flytta ett fordon som parkerats så att det äventyrar trafiksäkerheten. Flyttningen genomförs alltså genast efter att polisen konstaterat att det är fråga om en sådan situation. Flyttningen utförs på basis av polisens bedömning i varje enskilt fall antingen i form av en närflyttning eller en upplagsflyttning.

Enligt 27 § 1 mom. i vägtrafiklagen får fordon inte parkeras på sådan plats eller så att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs. Med tanke på sådana situationer föreslås i den andra meningen i 3 mom. att polisen eller väghållningsmyndigheten utan dröjsmål ska kunna flytta ett fordon om det är parkerat så att det medför betydande olägenhet för väganvändningen. Också i sådana fall ska flyttningen genomföras genast efter att myndigheten konstaterat att det är fråga om en sådan situation. Med "betydande olägenhet för väganvändningen" i den föreslagna lagen avses detsamma som i 27 § i vägtrafiklagen.

I 4 mom. finns en särskild bestämmelse om att flytta bort fordon som parkerats på fastigheters räddningsvägar. Enligt 33 § i räddningslagen (468/2003) ska ägaren och innehavaren av en fastighet se till att vägar eller andra förbindelser avsedda för utryckningsfordon (räddningsvägar) är farbara och fria. Fordon får inte parkeras eller andra hinder placeras på räddningsvägar. Med stöd av 5 § 4 mom. i den föreslagna lagen har polisen rätt att utan dröjsmål flytta ett fordon från en räddningsväg.

6 §. Flyttning på grund av ett arbete eller ett evenemang inom vägområdet. I 1 mom. föreslås bestämmelser om flyttning av fordon i sådana fall där parkerade fordon medför olägenhet för vägarbeten eller evenemang

som ska ordnas på vägområdet. Väghållningsmyndigheten kan utföra en sådan närflyttning som avses i 2 § 4 punkten. På en enskild väg flyttas ett fordon endast på väghållarens motiverade och ändamålsenliga begäran. Kommunen utför då en närflyttning av fordonet.

Väg- och gatuområden används ibland för annat än trafik. Sådana situationer är olika idrottsevenemang eller evenemang för allmänheten, fester och parader, för vilka fordon kan behöva flyttas. Bestämmelser om detta finns i 8 § i vägtrafiklagen (182/1982). Där finns dock inga bestämmelser om flyttning av fordon. Därför ska dessa situationer nämnas i flyttningslagen.

Paragrafens 1 mom. gäller sådana fall där ett fordon är placerat så att det medför olägenhet för på förhand kända underhållsarbeten inom vägområdet, vägarbeten såsom diking och kabelarbeten längs vägen eller evenemang som ska ordnas inom vägområdet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser enligt vilka avsikten att flytta ett fordon alltid ska meddelas minst två dygn på förhand genom lämpliga trafikmärken eller andra märken på området eller genom ett meddelande som fästs på fordonet i sådana fall där man på förhand känner till ett kommande underhålls- eller renhållningsarbete eller reparations- eller byggnadsarbete eller ett evenemang inom vägområdet. Väghållaren är berättigad att flytta fordonet först efter denna tidsfrist på två dygn.

Nedan i 10 § bestäms att ersättning för flyttningskostnaderna i sådana fall kan krävas hos fordonets ägare eller innehavare. I fråga om evenemang som ordnas inom vägområdet finns en specialbestämmelse i 1 mom. enligt vilken ersättning för flyttningskostnaderna alternativt kan krävas hos evenemangets arrangör.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om situationer där man inte kan göra en sådan närflyttning som avses i 1 mom., utan där fordonet måste flyttas till ett upplag enligt 3 §. Detta förutsätter att fordonet av trafikmässiga skäl, utrymmesbrist eller andra motsvarande orsaker inte kan flyttas inom en omedelbar närhet. Till exempel en motorväg är en sådan väg där en närflyttning av trafikmässiga skäl inte kan utföras. Man ska dock i

första hand sträva efter att göra en närflyttning och se upplagsflyttning som ett exceptionellt förfarande.

7 §. Flyttning av ett övergivet fordon. I paragrafen föreslås bestämmelser om flyttning av övergivna fordon ur miljön. Med ett övergivet fordon avses ett fordon som utifrån yttre kännetecken på uppenbart goda grunder kan antas ha lämnats övergivet i miljön av sin ägare, innehavare eller någon annan användare. Den totala bedömningen av om ett fordon kan anses vara övergivet ska göras från fall till fall utifrån fler än ett kriterium. Vid bedömningen ska man bl.a. beakta hur länge fordonet varit placerat på en och samma plats, platsen, fordonets värde och skick samt uppgifterna i fordonstrafikregistret. Utifrån allmän livserfarenhet kan t.ex. ett fordon som lämnats på ett avlägset skogsavsnitt i allmänhet med fog anses som övergivet inom en kortare tid än ett fordon som lämnats på en gata. Å andra sidan är det inte lika troligt att ett betydligt dyrare fordon övergivits som ett med ringa värde. Olika bedömningsfaktorer bör alltså betraktas tillsammans för att man på motiverade grunder ska uppnå rätt slutresultat. Att överge ett föremål innebär dock alltid att man utifrån yttre omständigheter kan anta att ett föremåls ägare verkligen har avstått från sin ägar rätt och sin vilja att bestämma över föremålet. Om ett föremål lämnas helt utan tillsyn och övervakning en lång tid eller om ägaren förhåller sig likgiltig till eventuell begäran om att vidta åtgärder i fråga om föremålet stöder detta antagandet att föremålet är övergivet. När det gäller att klassificera fordon som övergivna ska man dock alltid utgå från att det inte enligt allmän livserfarenhet är vanligt att överge ett föremål med värde. Därför ska man alltid genomföra en kritisk totalbedömning av de faktorer som talar för att ett fordon är övergivet.

Om det på grund av fordonets värde, skick eller andra faktorer som kan konstateras utvändigt är uppenbart att ett fordon är övergivet, är väghållningsmyndigheten inom sitt område skyldig att flytta fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 §. Ett fordon som övergivits på en enskild väg eller ett privat område flyttas till ett upplag av kommunen endast på motiverad begäran av väghållaren

av den enskilda vägen eller innehavaren av området.

Bestämmelsen gäller i tillämpliga delar också fordon som beslagtogs av polisen eller som på grund av ett brott eller någon motsvarande orsak flyttats t.ex. till polisinsatsernas parkeringsområde. Kommunen kan på polisens begäran flytta ett sådant fordon till ett upplag om ägaren eller innehavaren trots polisens uppmaningar inte hämtar fordonet. Polisen ansvarar enligt 10 § i sista hand för kostnaderna för flyttningen av sådana här fordon.

8 §. Flyttning av skrotfordon. Paragrafen innehåller bestämmelser om flyttning av skrotfordon. I motiveringen till definitionen i 2 § 6 punkten förklaras begreppet skrotfordon.

I 1 mom. föreslås bestämmelser enligt vilka kommunen är skyldig att se till att skrotfordon avlägsnas ur miljön inom kommunens område om skrotfordonets innehavare försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att föra fordonet till en ändamålsenlig mottagningsplats. Kommunens skyldighet är sålunda sekundär och kompletterande i förhållande till en skrotfordonsinnehavares skyldighet enligt avfallslagen. Kommunens skyldighet träder i kraft då skrotfordonsinnehavaren haft en skälig tid på sig att föra fordonet till en mottagningsplats. Från en privat gårdsplan, ett privat upplagsområde eller ett annat särskilt område som är avsett för privat bruk flyttar kommunen dock ett skrotfordon endast på motiverad begäran av privatområdets ägare. Redan med stöd av den gällande lagstiftningen ingår det i kommunens uppgifter att se till att miljön är trivsamt och hålls snyggt. För tydlighets skull föreslås en uttrycklig bestämmelse om detta i lagförslaget.

Enligt 2 mom. i paragrafen kan kommunen lämna in ett skrotfordon som omfattas av producentansvaret direkt till en sådan insamlare eller förbehandlare som avses i 18 § 1 mom. i avfallslagen. Skrotfordon som inte omfattas av producentansvaret, t.ex. mopeder, motorcyklar och lastbilar, överlåter kommunen på det sätt som bestäms i avfallslagen och med stöd av den. Det är i allmänhet ändamålsenligt att flytta ett skrotfordon direkt till producentansvarssystemets avfallshantering eller någon annan avfallshantering

utan lagring i syfte att förhindra miljöolägenheter och då lagring av skrotfordon kräver en strängare utrustningsnivå på ett upplagsområde enligt 9 § i statsrådets förordning om skrotfordon än i fråga om förvaring av funktionsdugliga fordon. Fordonets sista ägare ska anses ha försummat sin skyldighet enligt avfallslagen att föra ett skrotfordon till ändamålsenlig mottagning och att ha avstått från ägandet av fordonet. Den sista ägarens rättsskydd förutsätter alltså inte förvaring i upplag. Eftersom kommunen är skyldig att se till att skrotfordon avlägsnas ur miljön, ska inte bestämmelserna i 20 § i avfallslagen om skyldighet att snygga upp ett nedskräpat område tillämpas på vågområden.

Tillämpningen av bestämmelsen begränsas till tillämpningen av bestämmelserna om nedskräpning i avfallslagen. Flyttningslagen tillämpas dock inte t.ex. då ett fordon lämnas på ägarens egen gård eller på ett område med markägarens samtycke. Om en sådan situation fortgår kan det bli aktuellt att tillämpa nedskräpningsförbudet i avfallslagen och bestämmelserna om renhållningsansvaret för området i anslutning till nedskräpningsförbudet eller bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen om användningen av en byggplats och lagring utomhus.

Innan ett skrotfordon flyttas på det sätt som avses i 2 mom. ska det planerade förfarandet, dvs. avsikten att flytta fordonet, meddelas muntligen eller skriftligen till den sista ägare eller innehavare av fordonet som förts in i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. Meddelandet kan också lämnas per telefon. I meddelandet ska ägaren eller innehavaren uppmanas flytta skrotfordonet inom sju dagar vid äventyr att fordonet lämnas in till det system som avses ovan i 2 mom. eller överläts på något annat sätt. Om ägaren inte är känd ska meddelandet fästas på ett synligt ställe på skrotfordonet.

Det meddelande som avses i 2 mom. behöver inte lämnas om skrotfordonet har brunnit eller bränts eller annars är i sådant skick att det utgör fara för miljön eller människor. I paragrafens 3 mom. finns en bestämmelse om detta.

I 4 mom. finns en allmän hänvisning till avfallslagen.

9 §. Meddelande om flyttning av fordon och flyttningsbeslut. I paragrafen föreslås bestämmelser hur flyttningar av fordon ska meddelas och om beslut om flyttning.

Enligt 1 mom. ska myndigheten meddela fordonets ägare eller innehavare om att den utfört en närflyttning eller lämna ett meddelande om flyttningen på ett synligt ställe på fordonet, t.ex. på vindrutan. Detta kan anses vara en tillräcklig åtgärd när det gäller närflyttningar. Enligt samma moment ska myndigheten göra upp ett protokoll över en utförd närflyttning av ett fordon eller göra någon annan skriftlig anteckning i ett dokument som hänför sig till flyttningsåtgärden och som sparas hos myndigheten. Åtminstone de uppgifter som nämns i 3 mom. ska framgå ur protokollet eller myndighetens andra dokument över flyttningen av ett fordon. Myndigheten ska spara och arkivera uppgifterna på det sätt som krävs i allmänna bestämmelser eller föreskrifter om myndighetshandlingar.

Enligt 2 mom. ska myndigheten meddela ett skriftligt beslut om en upplagsflyttning, vilket bevisligen ska delges den sista ägare som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. En kopia av beslutet eller en förteckning med de uppgifter som är av betydelse för identifieringen av flyttade fordon ska sändas som tjänstebrev även till polisen. Den bevisliga delgivningen kan ske per post mot mottagningsbevis, genom överlåtelse av delgivning till mottagaren eller som en stämningsdelgivning. Om fordonets ägare inte är känd, kan beslutet delges genom kungörelse på den berörda kommunens anslagstavla under minst 30 dagar på det sätt som bestäms i lagen om offentliga kungörelser. Kungörelse är det mest ändamålsenliga sättet eftersom polisen och även Vägförvaltningen utför flyttningar och dessa myndigheter inte har anslagstavlor i sina lokaler. Med kommunen avses den kommun inom vars område orsaken till flyttningen har uppkommit och där flyttningen har inletts, även i sådana fall där upplaget finns inom någon annan kommuns område och är gemensamt för flera kommuner. Fordonets ägare kan lättast spåra sitt fordon inom den kommun där han eller hon sist lämnat fordonet.

Beslut om upplagsflyttning ska fattas utan dröjsmål efter flyttningen. Beslutet ska innehålla en uppmaning om att hämta fordonet från upplaget inom 30 dagar från delfäendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo om det inte har hämtats inom den angivna tiden. Det är viktigt att ägaren eller innehavaren meddelas om detta. Ändring i beslutet får sökas. Närmare bestämmelser om när ett fordon övergår i kommunens ägo finns i 11 § i lagen. Bestämmelsen är inte oskälig med tanke på ägaren, eftersom aktuella erfarenheter visar att ägare eller innehavare som tar hand om sina fordon i praktiken hämtar fordon som är i gott skick inom några dagar efter flyttningen då det är fråga om fordon som flyttats på grund av felparkering eller vägarbete. Övergivna fordon eller fordon i dåligt skick hämtas dock i allmänhet inte över huvudtaget.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 3 mom. har alltid den myndighet som utfört flyttningen och som därmed är ansvarig för flyttningsåtgärderna skyldighet att informera om beslutet. För det första ska tillräckliga identifieringsuppgifter för det fordon som flyttas nämnas i beslutet, såsom registernummer och eventuella andra uppgifter som underlättar identifieringen. Dessutom ska platsen varifrån fordonet flyttats och vart det flyttats meddelas tydligt. I beslutet ska också den myndighet som flyttat fordonet nämnas, inklusive kontaktuppgifter, så att ägaren till och innehavaren av det flyttade fordonet tydligt och enkelt får uppgifter om vem de ska ta kontakt med i frågor som gäller flyttningen. I beslutet ska också uppges ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås.

10 §. Ersättning av flyttningskostnaderna. I 1 mom. föreslås bestämmelser om att fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta kostnaderna för ordnandet av flyttningen, själva flyttningen och förvaringen av fordonet samt förvaltningen. Ersättningsansvaret bygger på kostnadsmotsvarighetsprincipen och grundar sig därmed på ersättning av de faktiska kostnader som föranletts av flyttningsarrangemangen, den egentliga flyttningen och hanteringen av fordonet efter flyttningen. Ägaren eller innehavaren kan åläggas att ersätta myndigheten de faktiska

kostnaderna också i fall där ägaren eller innehavaren hämtar fordonet innan den bogseringstjänst som kommunen beställt hunnit till platsen. Om det framgår att fordonet har använts olovligt av föraren, t.ex. om det är fråga om stöld eller bruksstöld av fordon, tas ersättningen för kostnaderna ut hos fordonets förare. För att detta ska kunna konstateras förutsätts naturligtvis att ägaren eller innehavaren till det flyttade fordonet framlägger en tillräcklig redogörelse, om det inte av andra redogörelser i frågan, t.ex. polisens uppgifter, framgår att det varit fråga om olovlig användning. För att ägaren ska befrias från ersättningsansvaret krävs inte att fordonets förares identitet är känd. Det räcker med ett bevis på att fordonet från första början tagits i bruk olovligt, dvs. mot ägarens vilja.

Om flyttningen av fordonet har utförts på begäran av en enskild väghållare eller områdesägare är denne skyldig att ersätta de kostnader som flyttningen orsakat kommunen, om inte kommunen kunnat ta ut ersättning för kostnaderna hos fordonets ägare. Till denna del omfattar ersättningsansvaret endast de egentliga flyttningskostnaderna och inte kostnaderna för hantering och förvaring av fordonet efter flyttningen. Ersättning för flyttningskostnader för fordon som flyttats på grund av ett evenemang som ordnats på vägen eller vägområdet kan enligt prövning av den myndighet som utfört flyttningen tas ut hos den som ordnar evenemanget. Det här kan ställas som villkor i tillståndet för att ordna evenemanget och kan komma i fråga framför allt i samband med kommersiella evenemang. Till den del kommunen på polisens begäran har flyttat ett fordon som tagits i beslag eller annars hamnat hos polisen, och som ägaren eller innehavaren trots polisens uppmaningar inte har hämtat, ansvarar polisen för flyttningskostnaderna om ersättning inte kunnat tas ut hos fordonets ägare.

Enligt 2 mom. ska den myndighet som genomför flyttningen fastställa kostnadsbeloppet i sitt ersättningsbeslut. Beslutet ska delges den ägare, innehavare eller förare som avses i 1 mom. genom vanlig delgivning i enlighet med förvaltningslagen (434/2003). I 59 § i förvaltningslagen föreskrivs om vanlig delgivning. Enligt bestämmelsen anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde da-

gen efter det att brevet avsändes. I praktiken sänds ett tjänstebrev till fordonets ägare och innehavare samt till polisen. Det föreslagna delgivningsförfarandet fungerar väl med tanke på myndigheten och är tillräckligt med tanke på mottagarna, eftersom meddelanden som sänds per brev mot mottagningsbevis inte särskilt ofta tas emot och beslutet om en upplagsflyttning har redan tidigare bevisligen delgivits. Kostnaderna för kungörelse är en del av förvaltningskostnaderna och därför tas ersättning ut av fordonets ägare, innehavare eller förare. Också med tanke på dem är det ändamålsenligt att kungörelsen sköts på ett så ekonomiskt sätt som möjligt.

Grunderna för de kostnader som kommunen föranletts bestäms i en av kommunen godkänd taxa. Lagen om grunderna för avgifter till staten innehåller bestämmelser om fastställandet av statliga myndigheters avgifter.

11 §. Uttagande av ersättning. Enligt 1 mom. kan ersättning för flyttningskostnaderna tas ut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Kommunen är inte skyldig att överlåta ett fordon från ett sådant upplag som avses i 3 § förrän kostnaderna enligt 1 mom. är betalda, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Enligt 2 mom. kan den som fattar ersättningsbeslutet av särskilda skäl bevilja förlängd betalningstid. Om det är uppenbart oskäligt att ta ut ersättning för kostnaderna, kan man låta bli att ta ut ersättningen eller sänka ersättningsbeloppet. Om kommunen har fått äganderätt till fordonet, ska fordonets värde beaktas som avdrag då ersättningsbeloppet fastställs. Om ett fordons försäljningspris är högre än de kostnader flyttningen och förvaringen föranlett kommunen, kan den tidigare ägaren på ansökan få skillnaden förutsatt att ansökan lämnas inom ett år efter flyttningen.

12 §. Överförande av ett fordon i kommunens ägo. Enligt dagens erfarenheter hämtar ägarna inte särskilt ofta fordon som flyttats till upplag under den nuvarande tidsfristen på tre månader. Endast cirka 10 % av fordonen blir hämtade. Då är det också oftast fråga om fordon som flyttats på grund av felparkering eller vägarbete. Därför fylls upplagsområde-

na, och förvaringen medför kostnader för kommunerna. Av denna anledning föreslås det att fordonet ska övergå i kommunens ägo om ägaren eller innehavaren inte hämtar det inom 30 dagar efter att han eller hon fått del av beslutet om en upplagsflyttning. Efter detta kan kommunen sälja fordonet eller ordna dess fortsatta behandling på annat sätt. Ändring i beslutet om ersättning av flyttningskostnaderna och grunden för flyttningen får sökas i enlighet med 12 §. Skrotfordon övergår i kommunens ägo genom flyttningsbeslutet.

På större orter sker alla flyttningsåtgärder som avses i denna lag inom samma kommuns område. Eftersom flyttningsbeslut också fattas av polisen och Vägförvaltningen och eftersom kommunerna kan ha gemensamma flyttningssupplag, innehåller paragrafen för tydlighets skull en bestämmelse om i vilken kommuns ägo fordonet övergår. Fordonet övergår i den kommuns ägo inom vars område flyttningen utförts. Det är alltså avgörande inom vilken kommuns område en olycka enligt 4 § har skett, ett fordon har felparkerats enligt 5 §, ett vägarbete enligt 6 § har utförts, ett evenemang har ordnats eller ett övergivet fordon enligt 7 § eller skrotfordon enligt 8 §, som inte lämnats direkt till en insamlare eller förbehandlare, har hittats.

13 §. Ändringssökande. För tydlighetsskull föreslås det att en uttrycklig hänvisning till förvaltningsprocesslagen tas in i lagen, enligt vilken ändring i beslut som en myndighet fattar med stöd av denna lag kan sökas genom besvär. Besvärsrätten gäller grunden för flyttningsbeslutet enligt 9 § och ersättningsbeslutet enligt 10 §.

14 §. Verkställighet och närmare bestämmelser. Eftersom kommunikationsministeriet ansvarar för vägtrafiken, vägtrafiklagstiftningen och dess verkställighet föreslås också i fråga om denna lag att kommunikationsministeriet ska vara det ansvariga ministeriet, som samtidigt ansvarar för den riksomfattande styrningen av de uppgifter som fastställts i denna lag. Kommunikationsministeriet kan styra och koordinera flyttningsverksamheten i samarbete med kommunerna och Vägförvaltningen. För detta behövs inget särskilt bemyndigande på författningsnivå.

I 2 mom. föreslås att det uttryckligen bestäms att Vägförvaltningen kan avtala med kommunerna om skötseln av de uppgifter som fastställs i denna lag, antingen så att kommunen sköter en offentlig uppgift som ankommer på Vägförvaltningen, t.ex. flyttning av ett fordon och beslutsfattandet i samband med den, eller tvärtom. Med stöd av 2 § 2 mom. i kommunallagen kan kommunen även åta sig att sköta andra offentliga uppgifter än sådana som hör till dess självstyrelse, dvs. med stöd av ett avtal kan kommunen sköta en statlig myndighets uppgifter för dennas räkning. När det gäller Vägförvaltningen finns det ingen sådan bestämmelse i den gällande lagstiftningen, varför bestämmelsen i 2 mom. behövs för att möjliggöra avtal. Kommunerna kan sköta sina uppgifter i samarbete i enlighet med bestämmelserna i 2 § och 10 kap. i kommunallagen utan att några särskilda tillägsbestämmelser fogas till denna lag.

15 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft ungefär sex månader efter det att riksdagen har antagit den. Genom lagen upphävs den gällande lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon. Den förordning som givits med stöd av skrotfordonslagen upphör samtidigt att gälla. Åtgärder som verkställigheten av den nya lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

16 §. Övergångsbestämmelser. För tydlighets skull föreslås det att bestämmelserna i skrotfordonslagen ska tillämpas på flyttningar som utförts och beslut som fattats när denna lag träder i kraft. Förfaranden enligt den nya lagen kan i praktiken inledas lagens tredje giltighetsdag om ett fordon flyttas t.ex. med stöd av 4 eller 5 § i lagen.

1.2 Lag om ändring av 28 § i vägtrafiklagen

28 §. Särskilda parkeringsförbud. Med hjälp av bestämmelsen har man för avsikt att ingripa framför allt i användningen av gatuutrymme för lagring och försäljning av bilar. Fordon i dåligt skick som är till salu kan förekomma i stor utsträckning på gatorna, liksom även fordon där man förvarar varor som är till salu. En sådan användning av gatuut-

rymmet kan inte förhindras med stöd av ordningslagen eller markanvändnings- och bygglagen. Den enda möjligheten skulle vara parkeringsförbud, vilket kunde vara oskäligt för dem som behöver gatuutrymmet för sedvanlig parkering. Det föreslås att frågan sköts på det sättet att ett nytt 3 mom. fogas till 28 § om särskilda parkeringsförbud i vägtrafiklagen.

I dessa situationer kan man inte tala om avställning eller slutlig avregistrering av ett fordon. Avställning innebär att ett fordon tillfälligt tas ur trafik, och det skulle förmodligen inte vara skäligt att förbjuda förvaring av sådana fordon på gatan. Uttrycket ”att faktiskt inte användas i trafiken” i den föreslagna bestämmelsen är inte samma sak som avställning eller slutlig avregistrering enligt bestämmelserna i 66 c och e i fordonslagen (233/2007). Uttrycket att ett fordon ”faktiskt inte används i trafik” avser sådana fall där det inte förts in i något register att fordonet tagits ur trafik, men där fordonet verkligen inte används i trafiken eller inte längre lämpar sig för att användas i trafiken. Bestämmelsen avser en situation där man uppenbarligen inte längre har för avsikt att använda fordonet i trafik i det ursprungliga avseendet.

Att ett fordon är uppenbart permanent ur trafik eller verkligen inte kan användas framgår bl.a. av hur lång tid fordonet stått på platsen, hur olämpligt det är för trafik, eventuell annan användning (t.ex. som förråd), att fordonet är oregistrerat, obesiktat eller oförsäkrat, att skatt inte har betalats samt delarnas skick eller att delar saknas.

Då bestämmelsen tas in i vägtrafiklagen blir förfarandet straffbart med stöd av 105 § i vägtrafiklagen, antingen som parkeringsfel eller trafikbrott. Man hoppas att bestämmelsen ska ha förebyggande verkan. Avsikten är att med hjälp av bestämmelsen frigöra gatuutrymmet och vägområdena för sådana fordon som man verkligen färdas med och som används i trafiken.

1.3 Lag om ändring av 64 § i fordonslagen

Den andra meningen i 64 § 2 mom. i fordonslagen innehåller en förteckning över när anmälan om avställning kan göras i fråga om

ett fordon. I förteckningen hänvisas till den gällande skrotfordonslagen. Hänvisningen ändras att gälla den lag som ska stiftas.

1.4 Lag om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna

Förvaltningsdomstolen är domför även med en ledamot när den avgör fullföljsärenden som gäller ärenden som räknas upp i den gällande skrotfordonslagen. Hänvisningen i förteckningen över när förvaltningsdomstolen är domför även med en ledamot ändras att gälla den lag som ska stiftas.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft i början av 2009.

Förslaget innehåller nya metoder inom kommunerna och Vägförvaltningen. De blanketter som används i samband med flyttningar måste förnyas och tillvägagångssätten i kommunerna samordnas. Detta ökar behovet av kontakt mellan kommunerna och ministerierna. Av denna anledning kan lagen träda i kraft tidigast ungefär ett halvt år efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

3 Lagstiftningsordning

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om flyttning av fordon. De föreslagna bestämmelserna har beröringspunkter med bestämmelserna i grundlagen om att egendomsskydd och rörelsefrihet ska tillgodoses som grundläggande fri- och rättigheter.

I regeringens proposition om den nu gällande skrotfordonslagen fästes uppmärksamhet vid lagstiftningsordningen för lagförslaget. I motiveringen till propositionen konstaterades att bestämmelserna om flyttning inte krävde grundlagsordning. Enligt propositionen förutsätter inte bestämmelserna om äganderätten till ett övergivet fordon grundlagsordning "enär ett övergivet fordon icke har någon ägare". I fråga om flyttningar av andra orsaker än att ett fordon övergivits är orsaken till flyttningen enligt propositionen den för det allmännas intresse skadliga störningen, och ägaren förlorar sin äganderätt först efter det att han fått tillfälle att avhämta

sin egendom. Sedvanlig lagstiftningsordning ansågs vara tillräcklig, och lagen stiftades därför i sedvanlig lagstiftningsordning. Som ytterligare motivering nämndes att även lagen om hittegods har stiftats i sedvanlig lagstiftningsordning.

Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Vid flyttningar av fordon och framför allt då äganderätten till ett fordon övergår till kommunen berörs fordonsägarens rätt till ägande som en av de grundläggande fri- och rättigheterna.

De flesta fordon omfattas av registrerings-skyldighet, varför det i princip är möjligt att få reda på ägaren. Sedan ändringen av fordonslagen (233/2007) trädde i kraft den 2 november 2007 finns bestämmelser om registreringsskyldigheten i 8 § och om undantag i 64 a § i lagen. I fordonstrafikregistret ska fordonets ägare uppges, men registreringen skapar inte äganderätten, utan ett slags antagande om ägande. Det är den nya ägaren som ska anmäla ägarbytet till registret, och om skyldigheten försummas blir föräldrade uppgifter kvar i registret. Framför allt när det är fråga om övergivna fordon kan ägaruppgifterna i registret vara felaktiga och föräldrade. Avsikten med ändringen av fordonslagen var att ägarbyten ska anmälas även under en avställningsperiod. Detta gäller dock inte fordon i kategori L, T eller O, dvs. mopeder, motorcyklar, traktorer och släpvagnar.

Flyttningen av ett fordon utförs alltid av en myndighet eller av någon som har en myndighets fullmakt. I enlighet med det som föreslås i 4 § har ett fordons ägare eller innehavare efter en trafikolycka två dygn på sig att agera innan flyttningen genomförs. Fordon som parkerats i strid med bestämmelsen om parkering i 5 § i lagförslaget flyttas inom två dygn från det att fordonet parkerades. I praktiken börjar denna tidsperiod från den tidpunkt då myndigheten upptäcker den felaktiga parkeringen. Med beaktande av att fordonsnets förare har agerat klandervärt och genom sin parkering orsakat andra fordonsägare olägenhet kan flyttningen och tidpunkten för den anses vara godtagbara. Den som lämnat ett skrotfordon på vägen har försummat sin skyldighet som anses i avfallslagen.

En upplagsflyttning är av större betydelse och har mera omfattande följder än en när-

flyttning. Beslutet om att flytta ett fordon, inklusive uppmaning att hämta fordonet och upplysning om att egendomen kan överföras, ska delges ägaren eller innehavaren bevisligen, varför flyttningen inte kommer som en överraskning. Om man inte kan få reda på ägaren sker delgivningen på kommunens anslagstavla, dvs. så nära som möjligt den plats där orsaken till flyttningen har uppkommit. Efter att beslutet delfåtts har ägaren eller innehavaren 30 dagar på sig att hämta fordonet från upplaget. Enligt allmän livserfarenhet kan ägaren eller innehavaren hämta sin egendom inom denna tid. I allmänhet sköter någon nära anhörig eller någon som bor i närheten ärenden och går igenom posten för personer som bor en del av året utomlands eller vårdas på sjukhus.

Att ett fordon övergår i kommunens ägo är av stor betydelse med tanke på äganderätten. Å andra sidan är förfarandet till denna del det samma i den gällande lagen, och hittills har endast cirka en tiondel av de fordon som flyttats till ett upplag blivit hämtade. Det att ett fordon överges är i de flesta fall i sig ett indicium på att föremålet antingen inte har någon ägare eller att ägaren inte är intresserad att ha

kvar sitt föremål. Om ägaren inte hämtar sitt fordon ska kommunen svara för kostnaderna för flyttningen, förvaringen och förvaltningen. I takt med att antalet fordon ökar kommer antalet fordon som hamnar i upplagen förmodligen också att öka. Därför är det skäligt att ställa en tidsgräns för förvaringen. Av ovan nämnda orsaker är en tid på 30 dagar skälig.

Lagförslaget har också beröringspunkter med rörelsefriheten, men inte med dess kärnområden. Den som använder bil för att förflytta sig kan antas ta hand om sitt fortskaffningsmedel. Genom de föreslagna bestämmelserna tryggas också en sund miljö. Fordonsägarens rättsskydd garanteras genom bestämmelsen om ändringssökande.

Den hittegodslag (778/1988) som trädde i kraft i början av 1989 har behandlats i vanlig lagstiftningsordning. Av ovan nämnda orsaker kan också den lag om flyttning av fordon som nu föreslås behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om flyttning av fordon**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på flyttning av fordon och hantering av fordon efter flyttningen. Vad som i denna lag bestäms om fordon gäller också sedvanliga föremål i ett fordon. På andra föremål i fordon tillämpas hittegodslagen (778/1988).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *fordon* ett fordon enligt definitionen i 2 a § i vägtrafiklagen (267/1981),
- 2) *väg* en väg enligt definitionen i 2 § 1 punkten i vägtrafiklagen,
- 3) *terräng* terräng enligt definitionen i 3 § 2 punkten i terrängtrafiklagen (1710/1995),
- 4) *närflyttning* flyttning av ett fordon till en plats i omedelbar närhet av dess ursprungliga placeringsplats,
- 5) *upplagsflyttning* flyttning av ett fordon till ett upplag som anvisas av kommunen,
- 6) *skrotfordon* ett fordon som är avfall enligt definitionen i 3 § 1 mom. 1 punkten i avfallslagen (1072/1993).

3 §

Förvaring och hantering av flyttade fordon

Kommunen ska ha tillgång till ett upplag för förvaring och annan hantering av fordon som flyttats. Kommunen ansvarar för ordnandet av förvaringen och den övriga hanteringen av fordon som flyttats till upplaget.

4 §

Skyldigheten att flytta fordon från olycksplatser

Ett fordons ägare, innehavare och förare är skyldiga att utan dröjsmål och senast inom två dygn efter en trafikolycka flytta fordonet från olycksplatsen. Bestämmelser om flyttning av fordon i samband med en olycka där någon har omkommit eller skadats svårt finns i 60 § i vägtrafiklagen.

Har inte fordonet flyttats inom den tid som fastställts i 1 mom., är väghållningsmyndigheten skyldig att göra en upplagsflyttning. Vid trafikolyckor som sker på enskilda vägar sköter kommunen upplagsflyttningar på motiverad begäran från väghållaren för den enskilda vägen.

Om fordonet står så att det äventyrar trafiksäkerheten, är polisen skyldig att flytta fordonet utan dröjsmål.

5 §

Flyttning med stöd av parkeringsbestämmelser

Har ett fordon parkerats på en väg i strid med en bestämmelse om parkering, får väghållningsmyndigheten eller en kommunal parkeringsövervakare utföra en närflyttning eller upplagsflyttning tidigast två dygn efter det att fordonet parkerats i strid med bestämmelsen.

Har ett fordon parkerats på ett privat område eller i terrängen i strid med en bestämmelse om parkering, får kommunen eller den kommunala parkeringsövervakaren utföra en närflyttning eller upplagsflyttning efter två dygn på motiverad begäran från områdets ägare eller innehavare.

Om fordonet har parkerats så att det äventyrar trafiksäkerheten, är polisen skyldig att flytta fordonet utan dröjsmål. Medför ett parkerat fordon betydande olägenhet för väganvändningen, får polisen eller väghållningsmyndigheten utföra en närflyttning eller upplagsflyttning genast.

Har ett fordon parkerats i strid med 33 § i räddningslagen (468/2003), får polisen utföra en närflyttning eller upplagsflyttning genast.

6 §

Flyttning på grund av arbete som utförs eller evenemang som ordnas inom vägområdet

Medför ett parkerat fordon olägenhet för underhåll eller renhållning eller reparations- eller byggarbeten inom vägområdet, får väghållningsmyndigheten utföra en närflyttning. Detsamma gäller vid ett evenemang som med väghållarens tillstånd ordnas inom vägområdet. På enskilda vägar sköter kommunen närflyttningen på motiverad begäran från väghållaren för den enskilda vägen.

Om det på förhand är känt att ett arbete eller ett evenemang ska ske inom vägområdet, ska flyttningen av fordon meddelas minst två dygn på förhand genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande.

Om en närflyttning av ett fordon inte kan utföras på grund av trafik eller utrymmesbrist eller av andra motsvarande orsaker, får en upplagsflyttning av fordonet utföras.

7 §

Flyttning av ett övergivet fordon

Om det utifrån fordonets värde, skick eller andra faktorer som kan konstateras utvändigt är uppenbart att ett fordon är övergivet men inte är skrotfordon, är väghållningsmyndigheten inom sitt område skyldig att flytta fordonet till ett upplag. Ett övergivet fordon på en enskild väg eller ett privat område får av kommunen flyttas till ett upplag på motiverad begäran från väghållaren för den enskilda vägen eller innehavaren av det privata området. Bestämmelserna i denna paragraf gäller även flyttning på polisens begäran av ett övergivet fordon som omhändertagits av polisen.

8 §

Flyttning av skrotfordon

Kommunen är skyldig att sörja för flyttningen av skrotfordon inom sitt område om skrotfordonets innehavare försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att föra fordonet till en ändamålsenlig mottagningsplats. Från en privat gårdsplan, ett privat upplagsområde och andra särskilda områden som är avsedda för privat bruk flyttar kommunen dock skrotfordon endast på motiverad begäran från privatområdets innehavare.

Kommunen får lämna ett skrotfordon som omfattas av producentansvaret enligt 18 b § 1 mom. 4 punkten i avfallslagen direkt till insamlare och förbehandlare som avses i 18 l § 1 mom. i avfallslagen. Innan ett skrotfordon flyttas ska den sista ägare till fordonet som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare informeras om flyttningen. Meddelandet ska innehålla en uppmaning att flytta skrotfordonet inom sju dagar vid äventyr att fordonet förs till avfallshantering på det sätt som avses ovan i

detta moment. Om ägaren inte är känd, ska ett meddelande fästas på ett synligt ställe på skrotfordonet.

Ett meddelande enligt 2 mom. behöver inte lämnas, om skrotfordonet har brunnit eller annars är i sådant skick att det utgör fara för miljön eller för människor.

Bestämmelser om skyldigheten att föra fordon som tagits ur bruk till en ändamålsenlig mottagningsplats och om förbud att överge avfall finns i avfallslagen.

9 §

Meddelande om flyttning av fordon och flyttningsbeslut

Myndigheten ska muntligen eller skriftligen underrätta fordonets ägare eller innehavare om en närflyttning eller lämna ett meddelande om flyttningen på ett synligt ställe på fordonet. Myndigheten ska upprätta ett protokoll över närflyttningen av fordonet eller göra någon annan skriftlig anteckning i ett dokument som gäller flyttningen.

Myndigheten ska meddela ett skriftligt beslut om en upplagsflyttning och beslutet ska bevisligen ska delges den sista ägare som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. En kopia av beslutet eller en förteckning med de uppgifter som är av betydelse för identifieringen av flyttade fordon ska sändas som tjänstebrev även till polisen. Om fordonets ägare inte är känd, kan delgivandet ske genom kungörelse på ifrågavarande kommuns anslagstavla under minst 30 dagar så som bestäms i lagen om offentliga kungörelser (34/1925). Beslutet ska meddelas utan dröjsmål efter flyttningen och det ska innehålla en uppmaning att hämta fordonet inom 30 dagar från delfäendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo.

Beslut enligt 2 mom. meddelas av den myndighet som har flyttat fordonet. Orsaken till flyttningen, vilket fordon som flyttats, varifrån och vart fordonet flyttats samt namnet på och kontaktuppgifter till den som flyttat fordonet ska uppges i beslutet.

10 §

Ersättning för flyttningskostnaderna

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta myndigheten för de kostnader som ordnandet av flyttningen, flyttningen och förvaringen av fordonet samt förvaltningen medfört. Ersättningen fastställs för kommunens del enligt en taxa som godkänts av den kommunala myndigheten och för statliga myndigheters del i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992)

Har föraren använt fordonet olovligt, tas ersättningen ut hos föraren. Väghållaren för en enskild väg, ägaren till ett privat område och polisen är skyldiga att ersätta kostnaderna för flyttning av ett fordon som flyttats på deras begäran, om ersättningen inte kan tas ut hos fordonets ägare. Ersättning för flyttningskostnaderna för fordon som flyttats på grund av ett evenemang som ordnats på vägen eller vägområdet får tas ut hos den som ordnar evenemanget.

Den myndighet som utför flyttningen ska genom sitt ersättningsbeslut fastställa ersättningsbeloppet. Beslutet ska delges den ägare, innehavare eller förare som avses i 1 mom. genom vanlig delgivning i enlighet med förvaltningslagen (434/2003).

11 §

Uttag av ersättning

Ersättning får tas ut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Kommunen är inte skyldig att överlåta ett fordon från ett upplag som avses i 3 § förrän kostnaderna enligt 10 § 1 mom. har ersatts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Den som fattar ersättningsbeslutet får av särskilda skäl bevilja förlängd betalningstid. Om det är uppenbart oskäligt att ta ut ersättning för kostnaderna, får ersättningen efterges eller ersättningsbeloppet sänkas. Har kommunen fått äganderätt till fordonet, ska fordonets värde beaktas som avdrag när ersättningsbeloppet fastställs. Ett eventuellt resterande belopp ska återbetalas till fordo-

nets förra ägare på dennas ansökan. Ansökan ska göras inom ett år från flyttningen.

12 §

Överföring av ett fordon i kommunens ägo

Om ägaren eller innehavaren inte inom 30 dagar efter det att han eller hon kan anses ha fått del av det lagakraftvunna flyttningsbeslutet hämtar ett fordon som flyttats till ett upplag, övergår fordonet i den kommuns ägo från vars område fordonet har flyttats. Äganderätten till skrotfordon övergår till kommunen då denna omhändertar fordonet.

13 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som avses i denna lag finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

14 §

Verkställighet och närmare bestämmelser.

Kommunikationsministeriet ansvarar för den riksomfattande styrningen av de uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Vägförvaltningen kan med stöd av ett avtal ge kommunen i uppgift att sköta de offentliga uppgifter som enligt denna lag ankommer på Vägförvaltningen eller själv sköta de offentliga uppgifter som enligt denna lag ankommer på kommunen.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 28 februari 1975 om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (151/1975) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

16 §

Övergångsbestämmelse

På fordon som har flyttats eller i fråga om vilka ett beslut om flyttning har fattats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.**Lag****om ändring av 28 § i vägtrafiklagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 28 § i vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/1981), sådan paragrafen lyder delvis
ändrad i lag 621/2003, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

28 §

Särskilda parkeringsförbud

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Fordon som inte faktiskt används i trafiken
får inte lämnas, förvaras eller läggas upp i
lager på en väg.

3.

Lag

om ändring av 64 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen av den 11 december 2002 (1090/2002) 64 § 2 mom., sådant det lyder i lag 233/2007, som följer:

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Anmälan om avställning kan inte göras i fråga om fordon i kategori L. Anmälan kan emellertid göras om fordonet har skadats,

tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo med stöd av lagen om flyttning av fordon (/) eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 mars 1999 om förvaltningsdomstolarna (430/1999) 12 b § 1 mom.
3 punkten, sådan den lyder i lag 675/2006, som följer:

12 b §

Domförhet med en ledamot

Förvaltningsdomstolen är domför även
med en ledamot när den avgör fullföljdsärenden
som gäller

3) tillämpningen av lagen om flyttning av
fordon (/), eller

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 6 juni 2008

Republikens President**TARJA HALONEN**

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av 64 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen av den 11 december 2002 (1090/2002) 64 § 2 mom., sådant det lyder i lag 233/2007, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

64 §

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Anmälan av fordons registeruppgifter

Anmälan om avställning kan inte göras i fråga om fordon i kategori L. Anmälan kan emellertid göras om fordonet har skadats, tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo med stöd av lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (151/1975) eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans.

Anmälan om avställning kan inte göras i fråga om fordon i kategori L. Anmälan kan emellertid göras om fordonet har skadats, tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo med stöd av *lagen om flyttning av fordon* (/) eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 12 b § i lagen om förvaltningsdomstolarna**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 mars 1999 om förvaltningsdomstolarna (430/1999) 12 b § 1 mom.
 3 punkten, sådan den lyder i lag 675/2006, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 b §

12 b §

Domförhet med en ledamot

Domförhet med en ledamot

Förvaltningsdomstolen är domför även med
 en ledamot när den avgör fullföljdsärenden
 som gäller

Förvaltningsdomstolen är domför även
 med en ledamot när den avgör fullföljdsären-
 den som gäller

 3) tillämpningen av lagen om flyttning av
 fordon och nedskrotning av skrotfordon
 (151/1975), eller

 3) tillämpningen av *lagen om flyttning av*
fordon (/), eller

Denna lag träder i kraft den 20 .